

मध्यान्ह

राष्ट्रिय दैनिक

इंफोपत्र हेर्न

वर्ष २३, अंक ३९५ । पृष्ठ ८

Madhyanha National Daily

www.madhyanhadaily.com

राष्ट्रिय सभा निर्वाचन

गठबन्धनको कसरतमा एमाले-कांग्रेस

चुनावी गठबन्धन गर्ने सठबन्धमा एमाले र नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी दुवैबाट प्रस्ताव आएको छ ।

प्रकाशप्रसाद महता
प्रवक्ता, कांग्रेस

गठबन्धन गर्दा कांग्रेससँगै गर्ने गर्ने अन्वेषण छ । गठबन्धन हुँदा सायद त्यही नै हुन्छ ।

गोपाल भट्टराई
नेता, एमाले

सरकारका देखिने दुई मन्त्री

अर्थमन्त्री र ऊर्जामन्त्रीको कार्यशैलीले जगाएको आशा सय दिनसम्मै कायम छ ।

छवि सापकोटा/ मध्यान्ह
काठमाडौं, ९ पुस

प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले असोज ५ गते उद्योगी व्यवसायीसंगको छलफलमा भनेकी थिइन्, 'कुलमानजीलाई नराखेको भए मन्त्रिमण्डल नै नबन्ने अवस्था थियो ।'

कार्कीको यो अभिव्यक्तिले नै अन्तरिम सरकारमा ऊर्जासहित तीन मन्त्रालयको जिम्मेवारी लिएका कुलमान घिसिङको भूमिका बुझाउँछ । सरकारले एक सय दिन पूरा गर्दा देखिने काम गर्नेमध्ये उनी अगाडि छन् । भर्खर खोलेको नयाँ दलको चुनावी तयारीसँगै आफूले सम्हालेका तीन मन्त्रालयमा घिसिङ सक्रिय छन् ।

कार्य सम्पादनका दृष्टिले कार्की सरकारमा दुई मन्त्रीको भूमिका प्रभावकारी देखिन्छ, घिसिङ र अर्थमन्त्री रामेश्वर खनाल । जेनजी आन्दोलनपछि बन्ने सरकारमा तत्कालीन परिस्थितिलाई सामाले गैरराजनीतिक व्यक्तिको खोजीका क्रममा उनीहरू सर्वस्वीकार्य बनेका थिए । पूर्वअर्थसचिव खनाल अर्थतन्त्र चुफेका अर्थशास्त्री हुन् भने घिसिङ भन्डै एक दशक नेपाल विद्युत् प्राधिकरण कार्यकारी निर्देशक भइसकेका इन्जिनियर हुन् । लोडसेडिङ अन्त्यको व्यवस्थापकीय भूमिका उनले निभाएका थिए । संयोग, अधिल्लो केंपी शर्मा ओली नेतृत्वको सरकारलाई उच्चस्तरीय आर्थिक सुधार सुझाव सिफारिस आयोगमार्फत अर्थतन्त्र सुधारको सुझाव दिएका खनाल एकाएक आफै मन्त्री भएका थिए । त्यसैले अर्थतन्त्रको समस्या, अर्थतन्त्र सुधारका लागि तत्काल र

दीर्घकालीन उपायवारे केहीअघि मात्र आफैले गरेको अध्ययन कार्यान्वयन गर्ने ठाउँमा उनी पुगेका थिए । त्यसैले पनि आमनिराशावादी बनेको सरकारमा यी दुई मन्त्रीले आशा जगाएका थिए, जुन सय दिन पुग्दासम्म कायमै छ । कार्की सरकारलाई गति दिने यी दुई मन्त्रीको सकारात्मक भूमिका रहेको विश्लेषण भइरहेको छ । अरू मन्त्रीहरू सिंहदरबारभित्रै हराइरहँदा घिसिङ र खनाल देखिने मन्त्री बनेका छन् ।

फजुल खर्च नियन्त्रणमा अर्थमन्त्री

भदौ ३० गते अर्थमन्त्री नियुक्त भएका खनालको सय दिन आर्थिक मितव्ययीतामै काम गरेको देखिन्छ । अर्थमन्त्री खनालले आफैले पनि तलब, सरकारी क्वार्टरलगायतका सुविधा लिएका छैनन् ।

खनालले सय दिनमा ठुलो परिवर्तनकारी काम गरेको नदेखिए पनि बजेट अनुशासन, सुशासन र आर्थिक सुधारका लागि नीतिगत काम गरेको देखिन्छ । राजनीतिक संक्रमणका बीचमा अन्तरिम चुनावी सरकारका रूपमा रहेको सरकारले निर्वाचित सरकारले जस्तो नीतिगत परिवर्तन काम गर्न नसकेको पनि अर्थमन्त्री खनालले निर्वाचनका लागि चाहिने बजेटको विदेशी सहायताको आवश्यकता नरहेको सन्देश दिन सफल भए । अर्थसचिव हुँदा बजेट निर्माणदेखि कार्यान्वयन चरणसम्मको जानकारी खनालले आन्दोलनपछि

>>> पृष्ठ २ मा

पहिले सिकार, अहिले वन्यजन्तु उपहार

हात्ती-गैंडादेखि हिउँ चितुवासम्म

सन् १९८५ देखि नेपालले वन्यजन्तु उपहारस्वरूप मित्र देशलाई दिँदै आएको छ । दुई देशबीचको कूटनीतिक सठबन्ध बलियो बनाउन वन्यजन्तु उपहार दिने प्रचलन रहेको छ ।

सपना बोहरा/ मध्यान्ह
काठमाडौं, ९ पुस

केही दशकअघिसम्म वन्यजन्तु सिकार कूटनीतिक सम्बन्ध विस्तारको राम्रो माध्यम थियो । बेलायतकी महारानी एलिजाबेथ द्वितीय र उनका पति फ्रिन्स फिलिपले सन् १९९१ मा गरेको नेपालको राजकीय भ्रमणका क्रममा भएको सिकारको अहिले पनि चर्चा हुन्छ । राजा महेन्द्रले उनीहरूलाई चितवन खेल्ने व्यवस्थामा सहितको आतिथ्यता दिएका थिए । तर समय फेरिएको छ । सिकार होइन, वन्यजन्तु उपहारको कूटनीति सुरु भएको छ ।

अहिले चर्चा छ, रुद्रकली र खगेन्द्रप्रसाद नामका दुई हात्तीको । गत पुस २ गते यी दुईलाई नेपाल सरकारले उपहारस्वरूप कतार पठाएको थियो । २०८१ वैशाख ११ र १२ गते कतारका अमिर शेख तमिम बिन हमाद अल थानीको नेपाल भ्रमणका क्रममा नेपाल सरकारले एक जोडी हात्ती कतारलाई उपहार दिने निर्णय गरेको थियो । सोहीअनुरूप ७ वर्षीय रुद्रकली र ६ वर्षको खगेन्द्र कतारलाई

>>> पृष्ठ २ मा

वैदेशिक रोजगार विद्योष

कुवेतस्थित दूतावासले पठाएको नेपाली कामदारको क्षतिपूर्ति रकम

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, ९ पुस

कुवेतस्थित नेपाली दूतावासले कुवेतमा विगतका वर्षहरूमा मृत्यु तथा घाइते भएका नेपाली नागरिकहरूको ३४ करोड ३५ लाख रुपैयाँभन्दा बढीको क्षतिपूर्ति रकम पठाएको छ ।

नेपाली दूतावासले कानून व्यवसायीको मद्दतमा गत

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा क्षतिपूर्ति वापतको विमा रकम, बाँकी तलब, सेवानिवृत्त पाउने रकम, सम्बन्धित कम्पनीबाट प्राप्त मानवीय सहायता रकम गरी ७३ हजार ८ सय ४७ कुवेती दिनार नेपाल पठाइएको बताएको छ ।

उक्त रकम सम्बन्धित मृतक तथा घाइतेका कानुनी हकदारहरूले

>>> पृष्ठ २ मा

विभागमा पहिलो महिला महानिर्देशक

काठमाडौं/मस- श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले वैदेशिक रोजगार विभागको महानिर्देशक परिवर्तन गरेको छ । मन्त्रालयले यसअघिका महानिर्देशक कमलप्रसाद

>>> पृष्ठ २ मा

Vacancy Announcement

One of the recruitment manpower agency is looking for position in Kathmandu.

Receptionist: 2 (1 Male, 1 Female)

Requirements:

- Minimum 10+ 2 with 2 years of Experience in related field.
- Excellent communication, organization, and customer service skills.
- Acting as the friendly, professional face of a company while handling
- Multiple tasks efficiently.

Interested candidate may apply their application with covering letter, updated CV and recent photograph to the following address. Priority will be given for manpower Experienced.

Email at: info@direcruitmentagency.com

D.I. Recruitment Agency Pvt Ltd.
Maharajgunj-3, Amrit Bhanu 3rd Floor, Kathmandu, Nepal. Tel No: 01-5924237
Contact No - 9851400933, 9851136852

नेपाल वैदेशिक रोजगार अगिमुसीकरण व्यवसायी महासंघको अत्यन्तै जरुरी सूचना

वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमिकलाई सुरक्षित, तर्जामित र व्यवस्थित बनाउन वैदेशिक रोजगार ऐन २०६८ को दफा २०६ र नियमावली २०६८ को नियम २० मा अनिवार्य रूपमा पूर्व-प्रस्थान अगिमुसीकरण तालिम लिने व्यवस्था भएको सबैमा अवगत नै रहेको छ । ऐन तथा नियमावलीको उक्त व्यवस्था अनुसार तालिम प्रदायक संस्थाले पूर्व - प्रस्थान अगिमुसीकरण तालिमलाई सेवानुलक, पारदर्शी, भरपर्दो र उपलब्धगुणक बनाउन जिम्मेवार भई कार्य गर्नु/जाराउनु कर्तव्य पनि हो । हाल सरोकारविहीन शिक्षण व्यक्ति तथा समूहले पूर्व प्रस्थान अगिमुसीकरण तालिमको सेवा र शुल्क सम्बन्धमा अनुचित प्रश्न उठाउँदै आएको हुनाले सबै तालिम प्रदायक संस्थाहरूले जिम्मेवार भई वैदेशिक रोजगार विभागको वेब साईटमा उल्लेखित कार्यविधि २०७६ को (दोस्रा संशोधन) अनुसारको शुल्क लिई र सेवा सुविधा प्रदान गर्न सबैमा आग्रह गर्न चाहन्छौं । यदि यस व्यवसायमा आबद्ध संस्थाले नियम विपरीत जथाभावी रकम असुलेको वा प्रशिक्षणमा लापरवाही गरेको प्रमाणित भएमा वा विभागाद्वारा हुने अनुगमनका क्रममा जालत गरेको प्रमाणित भई कारबाहीमा परेमा सतबन्धित संस्था स्वयं पूर्णरूपमा जिम्मेवार, जवाफदेही रहने जानकारी समेत यसै विज्ञापितमाफत जराउँदछौं ।

लक्ष्मीप्रसाद लामिछाने
महामन्त्री

नेपाल वैदेशिक रोजगार अगिमुसीकरण व्यवसायी महासंघ
तिनकुने, काठमाडौं

राष्ट्रिय सभा निर्वाचन

गठबन्धनको कसरतमा एमाले-कांग्रेस

दिवाकर अधिकारी/मध्याह्न
काठमाडौं, ९ पुस

नेकपा एमाले र नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी दुवैले नेपाली कांग्रेससँग गठबन्धन गर्न चाहेका छन्। तर कांग्रेसले औपचारिक रूपमा कुनै निर्णय लिइसकेको छैन।

राजनीतिक दलहरू राष्ट्रिय सभाको निर्वाचन केन्द्रित भएका छन्। खासगरी ठूला दलहरू गठबन्धनको प्रयासमा छन्। गठबन्धन गर्नेबारे नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमाले छलफलमा छन्। कांग्रेससँग नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीले पनि गठबन्धन गर्न चाहेको छ। तर कांग्रेसले औपचारिक रूपमा कुनै निर्णय लिइसकेको छैन।

कांग्रेसका प्रवक्ता प्रकाशशरण महतका अनुसार यस विषयमा कार्यवाहक सभापति पूर्णबहादुर खड्काले अन्य राजनीतिक दलहरूसँग संवाद गरिरहेका छन्। कांग्रेसले एमाले, नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी र साना दलहरूसँग समेत संवाद गरिरहेको छ।

एमाले र नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीसँग पनि भएको छ, कांग्रेसका प्रवक्ता प्रकाशशरण महतले भने। उनका अनुसार साना दलसँग समेत संवाद भएको छ। तर कांग्रेसले औपचारिक रूपमा निर्णय लिइसकेको छैन।

आगामी ११ माघमा निर्वाचन हुँदै छ। ५९ सदस्यीय राष्ट्रिय सभामा १९ पदका लागि निर्वाचन हुन लागेको हो।

आगामी फागुन २० मा विदा हुने राष्ट्रिय सभा सदस्यहरूमा एमालेका आठ जना र माओवादी केन्द्रका सात जना छन्। नेकपा एकीकृत समाजवादी, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी र जनता समाजवादी पार्टी नेपालमा एक/एक जना विदा हुँदै छन्। मनोनित सांसद वामदेव गौतम पनि विदा हुँदै छन्।

एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले गत माघ १९ गते र सोमवार कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवासँग भेटेका थिए। यसबीचमा ने पाली कम्युनिस्ट पार्टीका संयोजक पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले समेत कांग्रेस सभापति देउवासँग भेट

गरेका छन्।

सभापति देउवाको सचिवालयका अनुसार प्रचण्डले मधेश सरकारको सन्दर्भमा कुरा गर्दा नै राष्ट्रिय सभामा समेत सहकार्यको प्रस्ताव राखेका थिए। तथापि कुनै निर्णय वा जवाफ सभापति देउवाले नदिएको उनको सचिवालयले जनाएको छ।

कांग्रेसका प्रवक्ता महतका अनुसार बुधवार बसेको पार्टीको कार्यसम्पादन समितिको बैठकमा राष्ट्रिय सभाको निर्वाचनको विषयमा कुरा उठेको थियो।

कार्यसम्पादन समितिको बैठक बिहीवार दिउँसो १ बजे पुनः बस्दै छ। उनका अनुसार बिहीवार बस्ने कार्यसम्पादन समितिको बैठकमा थप निर्णय गर्ने प्रयास हुनेछ।

मतभारका दृष्टिकोणमा कांग्रेस र एमाले नै अगाडि छन्। यी दुई दल मिल्दा अधिकतम सिटमा जित हासिल गर्न सहज हुनेछ। यसकारण एमाले र कांग्रेस गठबन्धनको कसरतमा रहेका हुन्।

५९ सदस्यीय राष्ट्रिय सभामा हाल कांग्रेसका १६ जना सांसद छन्। उनीहरू कोही पनि आगामी फागुन २० मा विदा हुने छैनन्। हाल १७ सिटमा रहेको माओवादी केन्द्रका सात जना विदा हुँदा १० जना

बाँकी रहन्छन् र चुनाव जितेर आउँदा थपिने हुन्।

हाल १० सिटमा रहेको एमालेका आठ जना विदा भएपछि दुई जना बाँकी रहन्छन्। जति नयाँ जितेर आउँछन् उनीहरू थपिन्छन्।

आठ सदस्य रहेको एकीकृत समाजवादीका एक जना विदा हुँदा सात जना बाँकी रहन्छन्।

नेकपा माओवादी केन्द्र र नेकपा एकीकृत समाजवाद मिलेर नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी बन्सकेको छ। यसो हुँदा नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीको १७ सिट यथावत् रहनेछ। यसमा कति थपिन्छन् वा थपिदैनन् ११ माघको चुनावपछि टुंगो लाग्नेछ।

हाल तीन जना सांसद रहेको जनता समाजवादी पार्टी नेपालका एक जना विदा हुँदा दुई जना बाँकी रहनेछन्। हाल लोसपाका एक जना छन्, उनी पनि विदा हुँदै छन्।

यस्तो अंकगणितमा कांग्रेसले साना दलहरूसँग साथ लिएर चुनाव लड्ने कि एमाले वा नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीसँग गठबन्धन गर्ने निर्णय लिइसकेको छैन।

एमाले नेता गोपाल भट्टराई भन्छन्, 'गठबन्धन गर्दा कांग्रेससँग नै गर्ने कि भन्ने छ। गठबन्धन हुँदा सायद त्यही नै हुन्छ।'

कांग्रेस र एमाले प्रदेश सरकार

प्रतिस्पर्धामा १३ दल

राष्ट्रिय सभाको निर्वाचनमा विभिन्न १३ वटा राजनीतिक दलले भाग लिँदै छन्।

निर्वाचन आयोगले १३ वटै दलको क्रमसमेत निर्धारण गरिदिएको छ। आयोगका अनुसार २०७९ को प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनमा दलहरूले समानुपातिकतर्फ प्राप्त गरेको मतका आधारमा क्रम निर्धारण गरिएको हो।

यसअनुसार मतपत्रमा क्रमशः नेकपा एमाले, नेपाली कांग्रेस, नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी जनता समाजवादी पार्टी नेपालको निर्वाचन चिह्न हुनेछ।

छैटौँ नम्बरपछि क्रमशः जनमत पार्टी, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी-नेपाल, नेपाल मजदुर किसान पार्टी, राष्ट्रिय जनमोर्चा, बहुजन शक्ति पार्टी र तराई/मधेश लोकतान्त्रिक पार्टीको क्रम निर्धारण भएको छ।

नयाँ दर्ता भएका दुई दल नागरिक उन्मुक्ति पार्टी नेपाल र श्रम संस्कृति पार्टीको निर्वाचन चिह्न मतपत्रको अन्तिममा रहनेछ।

हरूमा सँगै छन्। मधेश प्रदेशमा पनि पछिल्लो समय बनेको कांग्रेस नेतृत्वको सरकारलाई एमालेले विश्वासको मत दिएको छ।

बाँकी रहनुहुनेहरूमध्ये कोशी प्रदेश, लुम्बिनी प्रदेश र कर्णाली प्रदेशमा एमाले नेतृत्वको सरकार छ। त्यस्तै, बागमती प्रदेश, गण्डकी प्रदेश र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा कांग्रेस नेतृत्वमा सरकार छ।

रौतहट बुहारी हत्या प्रकरण: ससुरा र दाजु पुर्पक्षका लागि कारागार चलान

सत्येन्द्र प्रताप सिंह/मध्याह्न
रौतहट, ९ पुस

रौतहटमा आफ्नै बुहारीको हत्या गरी घरभित्रै गाडेको आरोपमा पक्राउ परेका दुई जनालाई जिल्ला अदालतले पुर्पक्षका लागि कारागार चलान गर्ने आदेश दिएको छ। अदालतले १८ वर्षीया तहरिमा खातुनको हत्यामा संलग्न रहेको ठहर गर्दै उनका ससुरा र सहोदर दाजुलाई जेल पठाउन आदेश दिएको हो।

घटना वृन्दावन नगरपालिका वडा नम्बर-९, भुसहा टोलमा भएको थियो। मृतक १८ वर्षीया तहरिमा खातुन विगत केही समयदेखि घरपरिवारबाट शारीरिक तथा मानसिक यातनाको सिकार

हुँदै आएकी थिइन्। गत मंसिर ८ गते रातिदेखि उनी बेपत्ता भएपछि, उनका पिताले गुजरा नगरपालिका-७ प्रहरी चौकीमा मौखिक जानकारी दिएका थिए।

सूचना पाएलगत्तै प्रहरी टोली मृतकको घरमा पुगेको थियो। घरमा परिवारका सदस्य नभएका र घर रित्तो देखिएका कारण प्रहरीले खानतलासी गर्दा घरको एउटा कोठामा भुईँमा रगतको दाग फेला परेको थियो। थप अनुसन्धान गर्दा घरकै कम्पाउण्डमा रहेको एउटा कोठामा भुसुको थुपे हटाउँदा जमिन भासिएको देखियो। उखनन् गर्दा करिब ५ फिट गहिरो खाल्डोमा बोरामा पोको पारिएको अवस्थामा मृतकको शव फेला परेको थियो।

प्रहरीले मृतकका ७५ वर्षीय ससुरा शोभ महमद अली र सहोदर दाजु शोभ आश महमदलाई मंसिर १० गते पक्राउ गरेको थियो। जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटले अनुसन्धान पूरा गरी जिल्ला सरकारी बक्स कार्यालयमार्फत अदालतमा प्रतिवादीहरूलाई पेश गरेको थियो।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटका सूचना अधिकारी एवं प्रहरी नायव उपरीक्षक विष्णु प्रदीप बस्वालका अनुसार पुस ८ गते मंगलबार भएको थुपे हटाउँदा अदालतले दुई प्रतिवादीलाई मुद्दाको अन्तिम फैसला नलाग्नुजसम्म पुर्पक्षका लागि कारागार चलान गर्ने आदेश दिएको हो।

सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा इकाइ उद्घाटन

लालबाबु वानिया/मध्याह्न
पर्व, ९ पुस

पर्सौंको जगरनाथपुर गाउँपालिका वडा नम्बर-४ अन्तर्गत सुहपुर-सोहरीमा सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा इकाइको एक कार्यक्रमबीच उद्घाटन गरिएको छ। प्रमुख अतिथि पूर्व उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्री एवं क्षेत्र नम्बर-४ का निवर्तमान सांसद रमेश रिजालले सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा इकाइको औपचारिक उद्घाटन गरेका हुन्।

उद्घाटन समारोहलाई सम्बोधन गर्दै प्रमुख अतिथि रिजालले गाउँघरमै सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य सेवा विना लिन स्थानीय नागरिकहरूलाई आग्रह गरे। उनले स्वास्थ्य सेवामा स्थानीय नागरिकको सहज पहुँच सुनिश्चित गर्न स्थानीय तहले खेलेको भूमिकाको प्रशंसा गर्दै जनप्रतिनिधिहरूलाई बढाई समेत

दिए। स्थानीय नागरिकको स्वास्थ्य सेवामा सहज पहुँचलाई ध्यानमा राखी जगरनाथपुर गाउँपालिकाले बुधवारदेखि सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा इकाइ सञ्चालनमा ल्याएको हो। उद्घाटन कार्यक्रमको अवसरमा निःशुल्क स्वास्थ्य शिविरको समेत आयोजना गरिएको थियो। उक्त स्वास्थ्य शिविरमा करिब २ सय ४ जनाले स्वास्थ्य सेवाको लाभ लिएको स्वास्थ्य शाखा प्रमुख प्रवेन्द्र साहले जानकारी दिए।

शिविरमा निःशुल्क स्वास्थ्य परीक्षणका साथै आवश्यक औषधीसमेत वितरण गरिएको छ। जगरनाथपुर गाउँपालिकामा हालसम्म एउटामात्र स्वास्थ्य चौकी सञ्चालनमा रहेकाले वडा नम्बर-४ अन्तर्गतका सुहपुर, सोहरी र

कोशीमा सरकारले हिउँदे अधिवेशन छल्ल खोजेको आरोप

प्रवेश विष्ट/मध्याह्न
बिराटनगर, ९ पुस

लामो समयदेखि कोशी प्रदेशसभाको हिउँदे अधिवेशन सञ्चालन नभएको भन्दै प्रमुख प्रतिपक्ष नेकपा माओवादी केन्द्रले आपत्ति जनाएको छ। माओवादी कोशीका संसदीय दलका नेता इन्द्रबहादुर आइबोले सरकारका कमजोरीका कारण संसद चल नसकेको आरोप लगाएका छन्।

बुधवार पत्रकार सम्मेलन आयोजना गरेर उनले लामो समयसम्म संसदलाई बन्दै बनाउन खोज्नु सरकारको

गरी जापानलाई ६० घडियाल र ६० मगर गोहीका अण्डा र सन् १९८७ मा एउटा घडियाल गोही उपहार पठाइएको थियो। त्यस्तै, सन् २००० मा फ्रान्सलाई ६ वटा घडियाल गोही र भारतलाई चित्तुवा उपहार दिइएको थियो। सन् २००४ मा भुटानलाई दुई वटा घडियाल गोही उपहार दिइएको थियो। त्यही दिन अमेरिकाकै नेसनल जुओलोजिकल पार्कका लागि थप दुईवटा गैंडा उपहार दिइएको थियो।

त्यस्तै, सन् १९९० जनवरी १७ मा म्युनिख जु जर्मनीका लागि संरक्षण शिक्षाका लागि भनेर एक गैंडा उपहार दिइएको थियो। सोही वर्ष सिंगापुरलाई पनि एक जोडी गैंडा उपहार दिइएको थियो। त्यसपछि सन् १९९३ मा विलहेल्मा जु जर्मनीका लागि थप एक पोथी गैंडा उपहार दिइएको थियो। त्यही वर्ष मिरपुर नेसनल जु हाका बंगलादेशलाई दुई गैंडा उपहार दिइएको थियो।

नेपाल सरकारका तर्फबाट सन् १९९८ मा जुओलोजिकल सोसाइटी अफ लन्डनका लागि दुईवटा पोथी गैंडा उपहार दिइएको थियो। सन् २००२ मा तामा जुओलोजिकल पार्क जापानलाई एक जोडी गैंडा उपहार दिइएको थियो। सन् २००६ फेब्रुअरीमा अस्ट्रियाको भियना जुका लागि दुई गैंडा उपहार पठाइएको थियो।

यीबाहेक सन् १९९२ मा जापानलाई एउटा हिमाली ब्याँसो उपहार दिइएको थियो। जर्मनीलाई सन् १९९० मा दुईवटा घडियाल गोही, सन् १९९४ र ९५ मा

असफलता भएको टिप्पणी गरे। यस्तै सरकारले आफ्ना कमजोरी र भ्रष्टाचार लुकाउन हिउँदे अधिवेशन छल्ल खोजेको आइबोलेको आरोप छ। सरकारले पूर्वाधारको बहाना बनाएर आलटाल पार्न खोजेको भन्दै उनले तत्काल अधिवेशन आह्वान गर्न सरकारको ध्यानाकर्षण गराए। उनले भने, 'पूर्वाधार छैन भनेर सरकारले बहाना बनाइरहेको छ। हामीसँग सुरक्षित अन्य विकल्पहरू पनि छन् तर जनताका समस्या र आवाजलाई संसदा उठाउन ढिलो भइसकेको छ, सरकारले तत्काल अधिवेशन

आह्वान गरौं'। गत फागुन २३ र २४ गतेको जेजुरी आन्दोलनमा कोशी प्रदेशसभा सचिवालयको भवन आगजनी भएको थियो। त्यसयता प्रदेशसभाको काम ठप्प छ। अहिले सरकारले कटहरीमा रहेको कृषि बजारको भवनमा सचिवालयको भवन सारेपनि संसद बैठकका लागि ढल तयार भएको छैन। आइबोले सरकारले अन्य वैकल्पिक पूर्वाधारहरूको खोजी गरेर भए पनि अन्य विकल्पहरू पनि छन् तर जनताका समस्या र आवाजलाई संसदा उठाउन ढिलो भइसकेको छ, सरकारले तत्काल अधिवेशन

सम्मोता र साईटिस अनुमतिको प्रक्रिया पूरा गरेर उपहार पठाउने गरेको उनले बताए। 'यसले दीर्घकालीन रूपमा दुई देशको सम्बन्ध सुमधुर राख्न सघाउनेछ,' उनले भने, 'यो परम्परागत अभ्यास पहिलेदेखि नै रहिआएको छ।'

कुवेतस्थित...

प्राप्त गर्ने गरी दूतावासबाट नेपाल सरकार, परराष्ट्र मन्त्रालयअन्तर्गत कन्सुलर सेवा विभागमा विभिन्न समयमा पठाइसकिएको दूतावासले जनाएको छ।

क्षतिपूर्ति पाउनेमा भ्रष्टापाका किस्कु सत्तारको १ सय २५ केडी, भ्रष्टापाका किस्कु सत्तारको १ सय २५ केडी, नवलपरासी पूर्वका हेमबहादुर सुनारीको ५ हजार ५ सय ४७ केडी ३५ पिल्स, बाराकी धनकुमारी थापाको २ सय ४० केडी रहेको छ।

त्यस्तै क्षतिपूर्ति पाउने अन्यमा रामेछापका अजित शंकरको २ सय ९० केडी, मोरङकी अम्बिका विकको ८ सय केडी, सप्तरीका एमडी वाउदको १ सय २५ केडी, गोरखाका सामेल वारामको १ सय २५ केडी, धनुषाका देवनाथरायण राजत गदेरीको ६ सय २५ केडी, काभ्रेपलाञ्चोककी अञ्जली तामाङ धिसिङकी ६ सय २५ केडी तथा चितवनका विमल लामाको १ सय २५ केडी रहेको छ।

वैद शिबक रोजगारका क्रममा बीचकै काम छोडेका वा छोडाइएका, दुर्घटनामा परेका नेपाली कामदारले पाउने ठूलो रकम कानुनी प्रतिरक्षा वा नेपाली

दूतावासहरूको सक्रियताको अभावमा रोजगारदाता कम्पनीले नै राख्ने गरेका छन्। पश्चिमी मुलुकका सञ्चारमाध्यमहरूले यसलाई 'ज्याला चोरी' भन्दै कामदारको उचित ज्यालाका लागि कामदार पठाउने मुलुकका सरकार र अधिकारकर्मीहरूले सबै रकम मुक्तानीको आवाजलाई चर्को रूपमा उठाउनुपर्ने बताउँदै आएका छन्।

विभागमा...

भद्राईको ठाउँमा सहसचिव मीरा आचार्यलाई पठाएको छ।

वैदेशिक रोजगार विभागका तत्कालीन महानिर्देशक शंकर कामलप्रसाद भद्राईको मधेश प्रदेशमा सरुवा भएपछि उक्त स्थानमा आचार्यलाई पठाइएको हो। महानिर्देशक आचार्य संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा कार्यरत रहँदा 'कुलिङ अफ पिरियड' प्रकरणमा तानिएकी थिइन्। महानिर्देशक आचार्य सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट केही समयअघि सरुवा भएकी थिइन्। यसअघि पुरुषहरूले रूचि राख्ने विभाग श्रम मन्त्रालयमा रूख्छ छविका मन्त्री राजेन्द्रसिंह मण्डारीले नेतृत्व दिने गरी पछि महिला सहसचिवलाई विभागको महानिर्देशक बन्ने अवसर जुटेको हो। नवनिर्वात महानिर्देशक आचार्यले बुधवार नै जिम्मेवारी सम्हालिसकेकी छन्। आचार्य उपसचिव हुँदा पर्यटन विभागको पर्वतारोहण शाखाकी निर्देशक थिइन्।

सरकारका...

अर्थतन्त्र कता जाने हो? भने त्रासलाई सुरक्षित अवतरण गराउन सकेका छन्। अर्थमन्त्रीको सय दिनलाई हेर्ने हो भने फजुल खर्च नियन्त्रण र चालू आर्थिक वर्षको बजेटका टुके आयोजनाको बजेट कटौती गरेर आर्थिक मितव्ययीतामा काम गरेका छन्। नेप्केको पुनर्संरचनासहित पुँजीबजार सुधारका लागि कार्यदल बनाएर कदम चालेका केही काम प्रशंसनीय छन्। यस्तै आन्दोलनबाट प्रभावित उद्योग, व्यापार र व्यावसायिक प्रतिष्ठानका लागि 'एकीकृत व्यावसायिक पुनरुत्थान योजना' कार्यान्वयनमा ल्याए। प्रभावित व्यवसायलाई भन्सार र अन्तःशुल्कमा ५० प्रतिशतसम्म छुटको सुविधा दिए भने राष्ट्रिय पुर्नानिर्माण कोषमा योगदान गर्नेलाई करयोग्य आयबाट घटाउन निर्णय गरे। नागरिकलाई सास्ती दिने कागजातमा हुलाक टिकट टाँसे पुरानो व्यवस्था हटाए। खनालको १ सय दिनमा निजी क्षेत्रलाई भसोसा बहाउने काम गरेका छन्।

अर्थमन्त्री खनालले बुधवार विराटनगरमा आयोजित 'विराट एक्स्पोज' उद्घाटन गर्दै कर प्रशासनलाई पूर्णतः प्रविधिमैत्री र फन्क्शनल बनाउँदै संघीयतालाई संस्थागत गर्ने प्रतिबद्धता जनाए। उनले भने, 'अन्तरिम सरकारको प्रमुख एजेन्डा सुशासन कायम गर्नु र भ्रष्टाचार नियन्त्रण हो। करदाताको लागत र समय घटाउनु नै सरकारको मुख्य उद्देश्य हो।'

एक्सनमा घिसिङ

राजनीति पार्टीको खोलेर राजनीतिमा होमिएका ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात र सहरी

विकासमन्त्री कुलमान घिसिङ रुग्ण ठेक्का रद्द गरेर अलपत्र आयोजना खारेज गर्दै नयाँ टेन्डर गरेर एक्सनमुखी काम गरेका छन्। घिसिङले सय दिनको उपलब्धिका रूपमा भाषणभन्दा काम गर्नुपर्छ भन्ने सन्देश दिएका छन्।

घिसिङले सय दिनमा १२ सय मेगावाट क्षमताको बुढीगण्डकी जल शययुत्त जलविद्युत्त आयोजनालाई स्वदेशी लगानीमा निर्माण गर्नेगरी लगानी ढाँचा तयार गरेका छन्।

विद्युत् प्राधिकरणको डेडिंकेटेड तथा टुंक लाइन महसुल तिन बाध्य बनाए। भारत र बंगलादेशमा करिब १९ अर्ब रुपैयाँबराबरको विद्युत् निर्यात, जलविद्युत्त आयोजनामा लगानी परिचालन गर्न २० अर्ब रुपैयाँबराबरको ऊर्जा बन्ड जारी गर्न स्वीकृतिसम्म रहेका छन्। यस्तै, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयअन्तर्गत निर्माण व्यवसायीको कारण २ सय ३५ वटा ठेक्काहरू रूग्ण रहेकामा ४० वटा ठेक्का तोडिएको र करिब डेढ सय बाँकी प्रक्रियामा रहेका छन्। काठमाडौँ उपत्यकामा तार, टावर तथा एआई प्रविधिमा आधारित विद्युतीय पोड वे, माइक्रो रेलका सम्भाव्यता अध्ययन गरेका छन्।

घिसिङले बिहीबार आफ्नो १ सय दिने कार्यप्रगतिमा सार्वजनिकमा आफूले विकास आयोजनालाई बन्धक बनाउने कार्यलाई निरुत्साहित गर्ने प्रयास गरेको बताए। उनले भने, 'बर्षौदेखि आयोजना लिएर काम नगर्ने प्रवृत्तिको अन्त्य गर्न र जनतालाई विकासको प्रत्यक्ष लाभ दिलाउन रुग्ण ठेक्का तोड्ने प्रक्रिया अघि बढाइएको हो। ३ अर्ब रुपैयाँका ठेक्का रकम भएका ४० वटा रुग्ण ठेक्का तोडिएको छ। अरू करिब डेढ सय रुग्ण ठेक्का तोड्ने प्रक्रियामा छन्।'

उनले भने, 'जलस्रोत तथा सिँचाइ विभागअन्तर्गतका १४ अर्ब २२ करोड रुपैयाँ ठेक्का रकम भएका २२ वटा रुग्ण ठेक्का तोडिएका छन्। सहरी विकास मन्त्रालयअन्तर्गतका चारवटा रुग्ण ठेक्का तोडिएका छन्। यो कदम ठेक्का तोड्नुमै सीमित छैन। तोडिएका आयोजना फेरि अलपत्र नपार्ने स्पष्ट निर्णयसहित नयाँ ठेक्काको प्रक्रिया सुरु भइसकेको छ।'

पहिले...

उपहार दिइएको थियो। यी दुवै खोरसो प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएका हुन्। रुद्रकली तीन महिनाको हुँदा नै आमा पूजाकलीको मृत्यु भएको थियो। रुद्रकली र खगेन्द्रप्रसाद जंगली हात्ती 'रोनालडो'का सन्तान मानिन्छन्।

चितवनको हात्तीसारमा जन्मिएका खगेन्द्रप्रसाद र रुद्रकली कतारको अलखोर पार्कस्थित चिडियाघरमा रमाइरहेका भिडियोहरू सार्वजनिक भएका छन्। अत्याधुनिक र प्रविधिमैत्री वासस्थानमा हात्तीहरूलाई देख्न सकिन्छ। मरुभूमिको देश कतारमा खगेन्द्र र रुद्रकलीलाई हरियाली जंगलमा सिमसार बनाएर राखिएको छ। ती जोडी हात्तीले त्यहाँ प्रजनन गरेर सन्तान बढाउनेछन्। उनीहरूले चिडियाखाना श्रवलीकनका लागि पर्यटक मनोरञ्जन दिनेछन्, साथै नेपालको पहिचान पनि। यसले नेपाल र कतारबीचको द्विपक्षीय सम्बन्धलाई अझ सुमधुर बनाउनेछन्। अलखोर पार्कस्थित चिडियाघरमा हाल ४९ प्रजातिका ३ सय १५ जीवजन्तु रहेका छन्। चिडियाखानाका रुद्रकली र खगेन्द्रप्रसाद दुई सदस्य पर्यटकको आकर्षण बनेछन्।

यसअघि पनि नेपालले विभिन्न प्रजातिका वन्यजन्तु

अन्य मुलुकलाई उपहारस्वरूप पठाइसकेको छ। कृतीतिक सम्बन्ध भएका देशहरूबीच आफ्नो राष्ट्रमा नभएका विभिन्न वन्यजन्तु उपहार दिने प्रचलन रहेको छ। त्यसभन्दा पहिले छिमेकी देश चीनलाई मित्रताको चिनोस्वरूप दुई जोडी भालेपोथी एक सिंगो गैंडा नेपाल सरकारले उपहार पठाएको थियो। त्यसमध्ये एउटा भाले पोथी विरामी भएर मृत्यु भएको थियो। दुई चरणमा गरी भद्र, रूपसी, सोल्टी र मितिनी नामका गैंडा उपहार दिएको थियो।

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका अनुसार नेपालले हालसम्म चीनसहित भारत, अमेरिका, जर्मनी, बंगलादेश, बेलायत, जापान, अस्ट्रियालागत देशलाई २६ गैंडा उपहार दिइसकेको छ। दुई देशबीचको सम्बन्ध बलियो बनाउन र नेपालको जैविक विविधताको महत्त्व अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा प्रचारप्रसार गर्न सरकारका तर्फबाट ब्याँसो, चित्तुवा, घडियाल गोहीदेखि त्यसको अण्डासम्म उपहार दिएको छ। यसबाहेक नेपालले विभिन्न देशलाई वन्यजन्तुको अखेटोपहार पनि दिएको छ।

यसअघि नेपालले सन् १९८५ देखि हालसम्म विभिन्न देशलाई २६ गैंडा, १० घडियाल गोही, एक ब्याँसो र दुई चित्तुवा उपहार दिइसकेको विभागको तथ्यांकमा छ। सन् १९८५ मा पहिलोपटक छिमेकी मुलुक भारतको दुधवा राष्ट्रिय निकुञ्जका लागि नेपाल सरकारले दुई जोडी गैंडा उपहार दिएको थियो। त्यसपछि मात्र तेस्रो मुलुकमा वन्यजन्तु उपहार दिने चलन बसेको हो। तर विभिन्न देशले हालसम्म नेपाललाई उपहार दिइएका वन्यजन्तुको यकिन तथ्यांक भने छैन।

नेपाल सरकारले सन् १९९०

तासमा चिप र आँखामा लेन्स लगाएर क्यासिनो खेलाउने ६ जना पक्राउ

काठमाडौं/स- काठमाडौंको ठमेलस्थित छाया सेन्टरमा रहेको वाल्डो क्यासिनोमा अवैध रूपमा जुवा खेलाउने भारतीय गिरोहका ६ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ।

जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौंले बुधवार पत्रकार सम्मेलन गर्दै अवैध क्यासिनो खेलाउने कार्यमा संलग्न ६ जनालाई पक्राउ गरी परिसरको हिरासतमा राखिएको जानकारी दिएको हो।

पत्रकार सम्मेलनमा बोल्दै परिसरका सूचना अधिकारी एवं प्रहरी उपरीक्षक पवनकुमार भट्टराईले भारतीय क्यासिनो इभेन्ट गिरोहका नाइके सुरेश महाजनसहित प्रमोद मोरिया, दिनेश बर्मा, विक्रम सिंह, चिजा खड्का र भवानी पाण्डे पक्राउ गरिएको बताए।

उनले नेपाली नागरिकलाई समेत अवैध क्यासिनोको आवरणमा ठगी कार्यमा संलग्न थप ७ जनाको पहिचान भइसकेको

जानकारी दिँदै खोजि कार्य भइरहेको समेत बताए। उनका अनुसार क्यासिनोमा छापाका क्रममा जुवा खेल्न प्रयोग हुने तास, सेन्सर जाडित उपकरण, लेन्सलगायत सामग्री बरामद प्रहरीले बरामद गरेको छ।

उनीहरूले तासमा चिप जडान गर्ने र आँखामा 'आइ लेन्स लगाएर क्यासिनो खेल्ने/खेलाउने गरेको पनि खुलेको

प्रहरीको भनाइ छ।

अवैध जुवा खेलाउने गिरोहका मुख्य नाइके सुरेश महाजन भारतीय नागरिक रहेको समेत उनले बताए। उनका अनुसार आचार्य 'क्यासिनो इभेन्ट ग्रुप' तथा 'वीपी एण्ड महाकाय ग्रुप'का सञ्चालक समेत रहेको खुलेको छ। उक्त ग्रुपले नेपाल, भारत, श्रीलंका, भियतनाम र

कम्बोडियालगायत देशहरूमा क्यासिनो इभेन्टका नाममा अवैध जुवा खेलाउंदै आएको समेत उनले जानकारी दिए।

विपी एण्ड महाकाय ग्रुप अन्तर्गत क्यासिनो प्लेयर्स मॉसि २५ गते मात्र करिब ७० जना नेपाल आएका थिए भने सो ग्रुपद्वारा सञ्चालन गरिएको इभेन्टमा अन्य ग्रुपहरू समेत सामेल हुँदा जम्मा करिब २ सय जना भारतबाट नेपाल आएको खुलेको प्रहरीले जनाएको छ। जुवा खेल्न आउनेहरूका लागि हवाई टिकटदेखि खाना र बसोबासको सम्पूर्ण व्यवस्था मर्जजन्नेले नै मिलाएको देखिएको उनले बताए।

जुवामा हण्ड्रीमाफ्त कारोबार हुने तथ्य समेत प्रहरीले फेला पारेको छ। क्यासिनोमा अवैध जुवा खेलाएर क्यासिनो पर्यटना नकारात्मक प्रभाव परेको छ। उनले यस सम्बन्धमा थप अनुसन्धान अघि बढाइएको समेत जानकारी दिए।

काठमाडौं महानगरभित्रका १ सय ७ विद्यालय बन्द गर्ने तयारी

काठमाडौं/स- काठमाडौं महानगरपालिकाले अर्बिलेखमा मात्रै रहेका तर स्थलगत रूपमा सञ्चालनमा नदेखिएका १ सय ७ वटा विद्यालय बन्द गर्ने तयारी गरेको छ।

महानगरको शिक्षा विभागले सोमबार बैठक बसेर ती विद्यालयको सञ्चालन अनुमति खारेज गर्दै कार्यपालिका बैठकमा सिफारिस गर्ने निर्णय गरेको हो।

महानगरका अनुसार पटक-पटक ताकेता गर्दा पनि सम्बन्धित विद्यालय पक्ष सम्पर्कमा नआएको तथा फिल्डमा विद्यालय नै नदेखिएपछि सदाका लागि बन्द गर्ने तयारी अघि बढाइएको हो। शिक्षा विभागका शिक्षा अधिकृत ओमप्रसाद गौतमले अनुमति लिएर कहिल्यै सञ्चालन नगरेका र सञ्चालनमा आएर पछि बन्द भएका विद्यालयसमेत उक्त सूचीमा परेको जानकारी दिए।

उनका अनुसार अर्बिलेखअनुसार सञ्चालनमा देखिए पनि वास्तविक रूपमा फिल्डमा नदेखिएका सबै विद्यालयलाई अन्तिम सूचना जारी गरिएको थियो। तर तोकिएको समयभित्र पनि कोही सम्पर्कमा नआएपछि विद्यालय बन्द गर्ने निर्णय गर्न लागिएको हो।

गौतमले यसअघि नै साउन महिनामा शिक्षा विभागको बैठकले विद्यालय अनुमति खारेज गर्ने निर्णय गरिसकेको बताए। त्यसयता पनि कुनै विद्यालय सम्पर्कमा नआएपछि विभागको निर्णयलाई कार्यपालिका बैठकमा पेश गर्ने गरी विद्यालयको सूची सार्वजनिक गरिएको उनले स्पष्ट पारे। महानगरको वेबसाइटमा प्रकाशित सूचीअनुसार यदि ती विद्यालयहरू वास्तविक सञ्चालनमा रहेका भए सम्बन्धित विद्यालयका प्रधानाध्यापक, सञ्चालक, व्यवस्थापक वा गृहियारले १५ दिनभित्र काठमाडौं महानगरपालिका शिक्षा विभाग, कमलादीमा उपस्थित भई प्रमाणित गर्नुपर्नेछ। काठमाडौं

महानगरपालिका शिक्षा ऐन, २०७५ को दफा १२ (२) अनुसार विद्यालय बन्दका लागि कार्यपालिकामा सिफारिस गर्ने व्यवस्था छ। महानगरपालिकाको नगरसभा बैठक जहाँ उक्त प्रस्ताव पेश गर्ने तयारी गरिएको छ।

बन्द गर्न लागिएका स्कूलहरूमा गोल्डेन होराइजन एकेडेमी बालाजु, भगवत् सन्यास आश्रम, इन्ड्रेणी ईवीएस लिटल किड्स इवीएस, साकल्य ईवीएस, बालुवाटार ईवीएस, बुद्ध पशुपति ईवीएस, चौड, क्रिएटिभ मोडल एकेडेमी, काठमाडौं लगायतका रहेका छन्।

सरस्वती क्याम्पसमा एआईको पढाइ

काठमाडौं/स- काठमाडौंको सो ह खेट्टे स्थित सरस्वती बहुमुखी क्याम्पसमा कृत्रिम बुद्धिमत्ता अर्थात् आर्टिफिसियल इन्टेलेजेन्ट (एआई)को पढाइ हुन थालेको छ। विएसडब्ल्यूअन्तर्गत पत्रकारिता तथा आमसञ्चार अध्ययन गरिरहेका स्नातक प्रथम वर्षका विद्यार्थीहरूलाई एआई पढाउने गरिएको हो।

क्याम्पसमा अध्यापनरत एआईका अध्येता तथा अभ्यासकर्ता जीवन भण्डारीले पाठ्यक्रममा नभएपनि हरेक शुरुवात विद्यार्थीहरूलाई एआईका बारेमा अध्ययन गराउन थालेको जानकारी दिए।

मिडियामा एआईको प्रयोगका सम्बन्धमा दुई दर्जनभन्दा बढी जिल्लाका सयौं पत्रकारहरूलाई प्रशिक्षण दिइसकेका भण्डारीले विद्यार्थीहरूलाई एआईको इतिहास, परिभाषा, बहुआयामिकता, मिडियामा यसको प्रयोग, प्रभाव र सम्भावनाका बारेमा जानकारी दिने गरेका छन्।

उनी भन्छन्, 'मैले पढाउने शिलशिलामा हरेक शुरुवात एआईको बारेमा छलफल गरौं भनेर प्रस्ताव राखे, विद्यार्थीहरूले अत्यन्त हार्थित भएर समर्थन जनाउनुभयो र हामीले छलफललाई निरन्तरता दिएका छौं।' उनका अनुसार एआईको क्लास हुने दिन विद्यार्थीहरूमा फरक खालको उत्साह र उत्सुकता देखिने गरेको छ। 'क्लासमा आफूले मात्रै सिकाउने भन्दा पनि एआईका बारेमा सबैले जानका कुरा एक अर्कालाई सिकाउने वा एआईका

विभिन्न प्रयोगहरूलाई देखाएर छलफल चलाउने गरिएको छ,' उनले भने।

एआईको क्लासमा सहभागी दीपा परियार आफूहरू भाग्यमानी भएको बताउँछिन्।

'बाहिर एआईको बारेमा खुबै चर्चा सुनिन्छ, तर पढ्ने र सिक्ने चाहना हुँदाहुँदै पनि गन्तव्य नभेटेका बेला जीवन सरले पढाउँछु भन्नुभयो, हामी त एकदमै खुसी छौं,' उनले भनिन्।

अर्का विद्यार्थी निश्चल तामाङले सरले सिकाइरहेके बेलामा कक्षाकोठामै एआईबाट गीत बनाएर सुनाएको बताए। 'जीवन सरले क्लासमा सुनो एआईबाट गीत बनाउन सकिन्छ भन्दै आफूले बनाएका गीतहरू सुनाउँदै हुनुहुन्थ्यो, मैले पनि तत्कालै

सुनो एआई खोलेर प्रयास गरेको गीत बनिहाल्यो, अनि क्लासमै सुनाइदिएँ, हामी सबै दंग भयौं, हर्ष मिश्रित स्वरमा तामाङले भने।

स्नातक प्रथम वर्षकै पत्रकारिताका विद्यार्थी स्वस्तिका डंगोलले एआईको क्लास छुटाउने मन नलगाए बताउँदै उक्त क्लास एकदमै जानबुझ हुने गरेको अनुभव सुनाइन्। उनले अन्य दिन आउन नभ्याउनेहरू पनि एआईको क्लास हुने दिन समय मिलाएर आउने गरेको र अन्य क्लासका विद्यार्थीहरू पनि आउन थालेको जानकारी दिइन्। उनले थपिन्, 'पाठ्यक्रममा नभएपनि पत्रकारिताका विद्यार्थीलाई नियमित रूपमा एआईका बारेमा पढाइ हुने सरस्वती क्याम्पसमा मात्रै होला। अब यसलाई तत्काल

पाठ्यक्रममा राखेर विस्तार गर्दै निरन्तरता दिन आवश्यक छ।' क्याम्पस प्रमुख डा.ठाकुर प्रसाद बाग्लेले पाठ्यक्रममा नभएपनि विद्यार्थीको चासनाअनुसार समयको आवश्यकता बनेको एआईका बारेमा अध्यापन हुनु आफैमा प्रशंसनीय रहेको बताए। क्याम्पस प्रमुख बाग्लेले स्वतःस्फुट रूपमा एआईका बारेमा पढाउन थालेकोमा पत्रकारिताका अध्यापक जीवन भण्डारी धन्यवादको पत्र रहेको बताए।

'जीवन सरको यो प्रयासले क्याम्पसको छवि नै राम्रो बनाएको छ, कलेजका अन्य शैक्षिक कार्यक्रमहरूमा पनि एआईका बारेमा नियमित अध्ययन अध्यापनका लागि प्रेरित गर्ने छौं,' क्याम्पस प्रमुख बाग्लेले भने।

विएसडब्ल्यूका संयोजक गिरिन्द्र शाहले पाठ्यक्रममा मात्रै सीमित नभई अहिलेको आवश्यकता, व्यवहारिकता र उपयोगिताका आधारमा नयाँ नयाँ विषयवस्तु समावेश गर्नुपर्ने खाँचो औल्याए। उनले पत्रकारिता मात्रै नभई अन्य क्षेत्रमा पनि एआईको प्रयोग र प्रभाव बढ्दै गएकोले सबै शैक्षिक कार्यक्रममा एआईलाई समावेश गर्नुपर्नेमा जोड दिए।

त्रिभुवन विश्वविद्यालयले अहिले पत्रकारितातर्फ स्नातकोत्तरको चौथो सेमेस्टरमा एआई पढाउने गरी पाठ्यक्रम बनाएको छ। तर विद्यार्थीहरू त्यो भन्दा तल्ला तहमै अहिले नै एआईको बारेमा पढाइ सुरु गर्नुपर्नेमा जोड दिन्छन्। 'एआईका बारेमा अहिले नै नजानी नहुने भइसकेको छ, चार वर्षपछि पढ्न पाइन्छ भनेर के काम?' पत्रकारिताकै अर्का विद्यार्थी सुम्पा रेग्मीको प्रश्न छ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालय केन्द्रीय विभागका प्रमुख डा.कुन्दन अर्याल पनि तत्काल सबै तहमा एआईका बारेमा अध्ययन अध्यापन गराउनुपर्ने पक्षमै छन्। त्यसका लागि आफ्नो तर्फबाट गृहकार्य भइरहेको उनले जानकारी दिए। उनका अनुसार त्रिभुवनअन्तर्गत सरस्वती क्याम्पसको स्नातक तहका पत्रकारिताका विद्यार्थीलाई नियमित रूपमा एआईका बारेमा पढाउन सुरु गर्नु अत्यन्त प्रशंसनीय कार्य हो। 'यो अभ्यास अन्य क्याम्पसहरूमा अहिले नियमित रूपमा भएजस्तो लागेको छैन, सबैले गर्नु राम्रो हुन्छ,' उनले भने।

शितगंगामा कृषि, पर्यटन तथा औद्योगिक प्रदर्शनी महोत्सव सुरु

सूर्यप्रसाद भुसाल मध्यान्ह अर्घाखाँची, ९ पुस

शितगंगा उद्योग वाणिज्य संघको आयोजनामा चौथो शितगंगा महोत्सव शुक्रवार उद्घाटन गरिएको छ। महोत्सव शितगंगा-४, ठाडा डमरुवहमा सुरु भएको हो। 'स्थानीय उत्पादन, स्थानीय बजार, समृद्धिको मूल आधार' भन्ने नारासहित भव्य रूपमा महोत्सवको उद्घाटन गरिएको हो।

उद्घाटन समारोहमा नगर प्रमुख छविबाल पौडेलले महोत्सवले शितगंगाका सम्भावनाहरू पहिचान गरी आर्थिक विकास र समाज परिवर्तनमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने बताए। उनले पर्यटन, कृषि, उद्योग र व्यापारको विकास तथा संस्कृति र कलाको प्रवर्द्धनमा महोत्सवले योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा व्यक्त गरे। शितगंगा उद्योग वाणिज्य

संघका महासचिव दिलबहादुर गुरुङका अनुसार महोत्सवमा कृषि, हस्तकला, गार्मेन्ट, इलेक्ट्रोनिक्स, होटल तथा सूचना प्रविधि क्षेत्रका १ सय १० भन्दा बढी स्टलहरू राखिएका छन्। कार्यक्रममा नगर उपप्रमुख गीता भाटले महोत्सवले विकट क्षेत्रको व्यापार तथा कृषि उत्पादन र विक्री-वितरणमा सकारात्मक भूमिका खेल्ने विश्वास व्यक्त गरिन्।

शितगंगा नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत कृष्णप्रसाद सापकोटाले महोत्सवले स्थानीय स्तरको अर्थतन्त्रलाई प्रवर्द्धन गर्न महत्वपूर्ण योगदान दिने बताए। उनले महोत्सवले कृषि तथा उद्योगसम्बन्धी स्थानीय उत्पादनको बजारिकरणमा भूमिका खेल्ने दावी पनि गरे। सापकोटाले शितगंगा नगरपालिकाभित्र रहेका पर्यटकीय क्षेत्रहरूको पहिचान

गरी प्रचार-प्रसारणमा महोत्सवले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने बताए। उनले नकारात्मक दृष्टिकोणमा मात्र ध्यान केन्द्रित गर्दा स्थानिय विकास नदेखिन सक्नेमा चिन्ता व्यक्त गरे।

कार्यक्रममा पूर्व प्रदेश सांसद जाल्पा भुसाल, शितगंगा नगरपालिका पूर्वप्रमुख सूर्य प्रसाद अधिकारी, वडा नम्बर १ देखि १४ का अध्यक्षहरू, स्थानीय जनप्रतिनिधि, कर्मचारी र सुरक्षा निकायका प्रतिनिधिहरूको पनि सहभागिता रहेको थियो।

शितगंगा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष लक्ष्मण पन्थिले महोत्सवले शितगंगालाई व्यावसायिक तथा पर्यटकीय हिसाबले देश-विदेशमा चिनाउने, नगरभित्र उत्पादन हुने धेरै तथ्याकृषिबाट उत्पादित वस्तुहरूको प्रवर्धन गर्ने उद्देश्य राखेको बताए। महोत्सव १२ दिनसम्म सञ्चालन हुनेछ र ८० हजार भन्दा बढी दर्शकोले अवलोकन गर्ने तथा दुई करोड रुपैयाँको कारोबार हुने अपेक्षा गरिएको छ। महोत्सवमा पत्रकार महासंघका अध्यक्ष गणेश खनालले समेत सम्बोधन गरेका थिए।

अर्घाखाँचीमा मन्देश्वरी तालिम सुरु

अर्घाखाँची/स- अर्घाखाँची घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयले बाल विकास केन्द्रका लागि उपयुक्त सिकाइ प्रदान गर्ने उद्देश्यले युवतीहरूलाई ६५ दिने मन्देश्वरी तालिम सुरु गरेको छ। तालिमको उद्देश्य आधार भूत तहबाटै सिकाइ सहज र प्रभावकारी बनाउनु हो।

घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयका प्रमुख दुर्गा न्यौपानेका अनुसार सार्वजनिक शिक्षा सुधार अभियान अन्तर्गत आयोजना गरिएको यो तालिममा जिल्लाभरका १५ युवती सहभागी छन्। तालिम ३ सय ९० घण्टाको हुनेछ र अर्घाखाँची कार्यालयको आर्थिक सहयोगमा सञ्चालन भइरहेको छ। तालिमबाट युवतीहरूले सिकेका ज्ञानका आधारमा भविष्यमा आर्थिक उपार्जन गर्ने, महिला आत्मनिर्भर बन्ने साथै मन्देश्वरी

शिक्षकका रूपमा विद्यार्थीहरूलाई कक्षाकोठामा गुणस्तरीय शिक्षा दिने विश्वास व्यक्त गरिएको छ। निमित्त प्रमुख जिल्ला अधिकारी भविबाल भट्टराईले तालिम आधार भूत तहमा प्रभावकारी सिकाइ केन्द्रित अध्यापनका लागि उपयोगी हुने बताए। उनले भने, 'तालिमपछि शिक्षक बनेर महिलाहरूले कक्षाका सिकेका सीप प्रयोग गरी आत्मनिर्भर बन्न सक्नेछन्।'

माइक्रोसल सर्टिफिकेट हराएको सूचना
मिति २०८०/०१/१० गते काठमाडौंबाट मेरो निम्न व्यहोरा भएको +२ तहको गार्निट परिक्षा बोर्डबाट प्राप्त भएको माइक्रोसल सर्टिफिकेट हराएको हुँदा पाउनुहुने महानुभावले निम्न मोबाइल नं. वा निजको प्रहरी कार्यालयमा बुझाई दिनुहुन विनम्र अनुरोध गर्दछु।
Name: Danish Reja Ansari
Reg. No.: 783270770125
Symbol No: 22717664
Mobile: 9812087854

Re-Vacancy Announcement

25th December 2025 (10th Poush 2082)

Sankhuwa Khola Hydro Pvt. Ltd. invites applications from highly qualified, dynamic, and experienced professionals (Nepali and Foreign Nationals) for the following senior leadership position:

Position: Project Director/Managing Director

(Specialization in Geotechnical & Infrastructure Projects)

Required Qualifications & Experience:

- ◆ Postgraduate Degree in Geotechnical Engineering
- ◆ Bachelor's Degree in Civil Engineering
- ◆ Minimum 15+ years of relevant professional experience
- ◆ Proven leadership experience in infrastructure and hydropower projects
- ◆ Strong knowledge and practical experience of FIDIC contract conditions
- ◆ Expertise in technical design, financial management, and overall infrastructure project handling

Preference will be given to candidates with prior experience as Project Director or in similar senior leadership roles

Key Responsibilities:

- ◆ Lead civil engineering projects with a strong focus on geotechnical components
- ◆ Oversee planning, design, execution, and monitoring of infrastructure projects
- ◆ Ensure compliance with engineering standards, contractual obligations, and FIDIC provisions
- ◆ Lead multidisciplinary teams and coordinate with clients, consultants, and stakeholders
- ◆ Contribute to long-term organizational strategy and technical growth

Note: This is a site-based position.

How to Apply:

Interested candidates are requested to submit the following documents:

- ◆ Updated Curriculum Vitae (CV)
- ◆ Cover Letter
- ◆ Copies of Academic Certificates and Experience Documents

Email: sankhuwahydro@gmail.com
Contact No.: 9802397122
Deadline: Within 7 days from the date of publication.

UAЕ मा रोजगार कम्पनी: AL FAJER FACILITIES MANAGEMENT L.L.C. सहर: Dubai
पुर्व स्वीकृत मिति: २०८१/०९/२८ सलामी नं.: ६०२२२५०

सि. नं.	कामदारको पद	आज रकमा पुर्वक अहिला	व्यवसाय कोषमा	मासिक तलब	अन्य रकम	प्रतिदिन काम गर्ने ठाउँ	सम्मान	जाति	समाप्त	अन्य
1.	Cleaner General	90	39	800	३१,९८४	क.वि. अख्तियार	६	६	६	६
2.	Life Guards	20	0	1200	४६,७७९	क.वि. अख्तियार	६	६	६	६
3.	Security Guard	50	0	1200	४६,७७९	क.वि. अख्तियार	६	६	६	६

अन्तर्वार्ता नमस्ते जनप्रिया थकाली गान्सा घर पोखरामा २०८२ पुस १७ गते (1 January 2026) मा हुनेछ।
अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८२ पुस १७ गते (2 January 2026) मा हुनेछ।

Raj Group Of Company Pvt. Ltd.
Basundhara-3, Kathmandu, Tel: 01-5903550, 5903660
Email: info@rajgroupnepal.com, Website: www.rajgroupnepal.com

सुएडमा रोजगार कम्पनी: ALSARH RECRUITMENT SOLE PROPRIETORSHIP L.L.C सहर: ABU DHABI
पुर्व स्वीकृत मिति: २०८१/०९/०९ सलामी नं.: ६०२४४२३

सि. नं.	कामदारको पद	आज रकमा पुर्वक अहिला	व्यवसाय कोषमा	मासिक तलब	अन्य रकम	प्रतिदिन काम गर्ने ठाउँ	सम्मान	जाति	समाप्त	अन्य
1.	Building Worker/labour	200	0	क.वि. अख्तियार	1000	३८,४८०	क.वि. अख्तियार	६	६	६

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८२ पुस १७ गते (1 January 2026) मा हुनेछ।

PRAYAS RE-EMPLOYMENT CONSULTANT (PVT.) LTD.
Way to Gopi Krishna Hall, Opposite to Siddhartha Bank, Chabahill, Saraswati Nagar, Kathmandu
Tel: 01-4820056 | 4820073, Email: pradeep.bhattarai11@gmail.com | Web: prayasreemployment.com

साउदीमा रोजगार कम्पनी: MASCO GENERAL CONTRACTING COMPANY सहर: SAUDI ARABIA AL KHOBAR
पुर्व स्वीकृत मिति: २०८१/०९/०९ सलामी नं.: ६०२४४२३

सि. नं.	कामदारको पद	आज रकमा पुर्वक अहिला	व्यवसाय कोषमा	मासिक तलब	अन्य रकम	प्रतिदिन काम गर्ने ठाउँ	सम्मान	जाति	समाप्त	अन्य
1.	Construction Worker	50	0	क.वि. अख्तियार	1000	३८,१००	क.वि. अख्तियार	६	६	६

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८२ पुस १७ देखि २५ गतेसम्म (1 to 5 January 2026) मा हुनेछ।

Yatra H.R. Solution Pvt. Ltd.
Old Baneshwor-9, Kathmandu, Tel: 4114682, 4114683
Email: yatrahr2017@gmail.com, Web: www.yatrahr.com

भ्रष्टाचार नियन्त्रण कहिले ?

सम्पादकीय धुवीकरणले जगाएको आशा

प्रतिनिधि सभा निर्वाचन नजिकिँदै जाँदा दलहरू नयाँ धुवीकरण र चुनावी समीकरणको गृहकार्यमा देखिएका छन्। जनमत आफ्नो पक्षमा पार्न पुराना दल, वैकल्पिक शक्ति दाबी गर्ने र जेनजी विद्रोहपछि गठन भएका दलहरू एकता, सहकार्य र गठबन्धनको तयारी गर्दै छन्। माओवादी केन्द्र र एकीकृत समाजवादीसहित एक दर्जन वामघटकको एकतापछि नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी बनेको छ। रास्वपा र विवेकशील साभ्ना पार्टी एक ठाउँ आइपुगेका छन् भने त्यसमा काठमाडौँ महानगरका मेयर बालेन शाहलाई जोड्न संवाद जारी छ। त्यस्तै, ऊर्जामन्त्री कुलमान घिसिङको उज्यालो नेपाल पार्टी पनि रास्वपालगायत वैकल्पिक शक्ति ठान्ने दलहरूसँग सहकार्य गर्न खोज्दै छ भने धरान उपमहानगरका मेयर हर्क साम्पाङको श्रम संस्कृति पार्टी संगठन विस्तारमा लागेको छ। राजसंस्था पुनर्स्थापनाका पक्षधर दलहरू राप्रपा र राप्रपा नेपालले बुधबार मात्र पार्टी एकताको सहमति गरेका छन्। यसले नयाँ/पुराना दलहरू चुनावको तयारीमा जुटेको संकेत गरेको छ। यसले २९ फागुनका लागि तोकिएको निर्वाचनको वातावरण बनाउनसमेत मद्दत पुगेको छ।

लोकतन्त्रमा दलहरू नै जनताका संगठित प्रतिनिधि हुन्। आमनागरिकले आफूले चुनेका दल वा प्रतिनिधिमार्फत शासनसत्ता सञ्चालन गर्छन्। देशको कार्यकारी तहमा पुग्न नागरिकले विश्वास गरेर पठाएका प्रतिनिधि हुनुपर्छ। चुनावमा मतदातालाई भरोसा दिलाएर उनीहरूकै मतबाट सरकारमा पुग्ने विधि नै लोकतान्त्रिक हो। त्यसैका लागि नयाँ/पुराना दलहरू प्रतिस्पर्धाको तयारीमा छन्। हाम्रो लोकतान्त्रिक अभ्यास लामो भए पनि स्थिर भने छैन। जनताले संघर्ष गरेर लोकतन्त्र ल्याउने र शासकले खोस्ने गर्दा आठ दशक बितेको छ। लोकतन्त्र कमजोर हुनुको एउटा कारण दलहरू बलियो नहुनु हो। दल, विचार र नेतृत्वले बहुमतसहितको लोकप्रिय मत प्राप्त गर्न नसक्नु हो। पछिल्लो जेनजी विद्रोहमा पुराना दल र नेतृत्वप्रति युवापुस्ताले देखाएको असन्तुष्टि एवं आक्रोशले पनि त्यही संकेत गर्छ। त्यसैले दलहरूले आफ्ना विचार, दृष्टिकोण र कार्यदिशा मात्र होइन, नेतृत्वबारे समेत समीक्षा गर्नुपर्नेबला आएको छ।

अहिलेको खाँचो आमनागरिकले भरोसा गर्न सक्ने बलिया दलहरूको हो। दलहरूको विभाजन होइन, एकता र धुवीकरण हो। एउटै दलले प्रस्ट बहुमत ल्याउन नसके पनि ढुक्कले पाँच वर्ष सरकार चलाउन सक्ने गठबन्धन संस्कृतिको हो। सत्तामा पुग्नकै लागि विचारधारा मिल्दै नमिल्ने शक्तिको समीकरण होइन, विचार मिल्ने धुवीकरणको हो। त्यसका लागि अहिले भइरहेका नेकपा, राप्रपा र रास्वपा-विवेकशील साभ्नालगायतका एकता र धुवीकरण सकारात्मक छन्। राजनीतिक अस्थिरता र अन्योलले आमनागरिकमा उत्पन्न निरासा चिर्न पनि निर्णायक राष्ट्रिय शक्तिका रूपमा दलहरू आउनुपर्छ। त्यो महायज्ञ आमचुनाव नै हो, त्यसअघि नै दलहरूले आफूलाई ठिक ध्रुवमा उभ्याउनु राजनीतिक हुन्छ।

इतिहास, वर्तमानको अवस्था र अन्तर्राष्ट्रिय अनुभवले प्रस्ट्याएको छ कडा कानून, प्रभावकारी कार्यान्वयन र निरन्तर जनदबाबिना भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्भव छैन।

नेपालमा अनियमितता र भ्रष्टाचार कुनै एक क्षेत्र वा समयसँग सीमित समस्या होइन। यो राज्य सञ्चालनका प्रायः सबै तह र निकायमा गहिरिएर बसेको संरचनागत रोगजस्तै बनेको छ। राजस्व संकलन, विकास आयोजना, धरोटी व्यवस्थापन र वैदेशिक सहायता परिचालनजस्ता संवेदनशील क्षेत्रमा समेत अनियमितता र भ्रष्टाचार हुनु राज्यको सुशासनप्रति गम्भीर चुनौती हो। राजनीति, प्रशासन र निजी क्षेत्रबीचको मिलेतोले यो समस्या भन्नु संस्थागत हुँदै गएको छ। जसले भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्नुपर्ने जिम्मेवारी पाएका छन्, उनीहरू नै त्यसको जालोमा फस्नु संवैधानिक र कानुनी दृष्टिले मात्र होइन, नैतिक दृष्टिले पनि गम्भीर विचलन हो। विश्वका विकसित देशहरूले भ्रष्टाचार नियन्त्रणलाई राज्यको प्राथमिक दायित्व मानेर कडा नीति, प्रभावकारी निगरानी र दण्डनीतताविरुद्ध शून्य सहनशीलताको अभ्यास गर्दै आएका छन्। नेपालमा भने यस्ता नीति र अभ्यासलाई दृढतापूर्वक कार्यान्वयन गर्न नसक्दा अनियमितता र भ्रष्टाचारले राज्यका प्रायः सबै संस्थालाई छोएको देखिन्छ। जब अनियमितता बढ्छ, तब दण्डनीतता मौलाउँछ र दण्डनीतताले अराजकतालाई जन्म दिन्छ। यसको प्रत्यक्ष असर शासन प्रणाली, आर्थिक विकास र नागरिकको राज्यप्रतिको भरोसामा पर्छ।

महालेखा परीक्षकको कार्यालयले हरेक वर्ष सार्वजनिक गर्ने प्रतिवेदनहरू हेर्दा अनियमितता र बेरुजुको अवस्था सुधारिनुको सट्टा फर्ने बढ्दै गएको देखिन्छ। अबै रूपाय बराबरको बेरुजु वर्षेनी थपिनु सामान्य घटनाजस्तै भइसकेको छ। तर ती बेरुजु गर्ने वा गराउनेमाथि प्रभावकारी कारवाही नहुँदा सार्वजनिक निकायभित्र उत्तरदायित्वको भावना कमजोर बन्दै गएको छ। अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका वार्षिक प्रतिवेदनहरूले पनि संघ, प्रदेश र स्थानीय तह तहका सरकारी कामकारवाहीमा भ्रष्टाचारको जरो गहिरा हुँदै गएको संकेत गर्छन्। सरकारी कार्यालयहरूमा देखिने ढिलासुस्ती, अनियमितता र भ्रष्टाचारजन्य व्यवहार नियन्त्रण नगरी सुशासनको कल्पना गर्न सकिँदैन।

हालैका वर्षहरूमा नागरिक चेतनामा देखिएको जागरणले भने केही आशा जगाएको छ। गएको भदौ २३ र २४ मा देखिएको जेनजी आन्दोलनले भ्रष्टाचारविरुद्ध युवा पुस्ताको आक्रोश र असन्तुष्टि सतहमा ल्यायो। यसले सत्तामा रहेका भ्रष्ट आचरणमा संलग्न व्यक्तिको अन्तर्गतको अनुभूति भयो। यस्ता आन्दोलनले तत्काल परिणाम नदेखाए पनि दीर्घकालमा राज्यलाई जवाफदेही बनाउने दबाव सिर्जना गर्छन्। टुन्सपरेन्सी इन्टरनेसनलले सार्वजनिक गर्ने रिपोर्टमा नेपालको स्थान निरन्तर कमजोर देखिनु पनि राज्य संयन्त्रभित्रको भ्रष्टाचार गम्भीर स्तरमा छ भन्ने हो। नेपालको इतिहासमा भ्रष्टाचार नियन्त्रणप्रतिको चेतना नयाँ होइन, पृथ्वीनारायण शाहले आफ्नो दिव्योपदेशमा भ्रष्टाचार गर्नेहरूलाई राज्यका शत्रु भनेका थिए। तर विडम्बना, तिनकै वंशजको सक्रिय नेतृत्वमा चलेको पञ्चायतकालमा समेत अनियमितता, कुशासन र भ्रष्टाचार राजपरिवारको संरक्षणमा फस्टाएको इतिहास छ। यसले देखाउँछ कि व्यक्ति वा प्रणाली मात्र परिवर्तन हुनु पर्याप्त हुँदैन, राजनीतिक इच्छाशक्ति र नैतिक प्रतिबद्धता अनिवार्य हुन्छ।

२०४६ पछि बहुदलीय व्यवस्था पुनःस्थापना हुँदा जनतामा सुशासन र पारदर्शिताको ठूलो अपेक्षा थियो। तर समयसँगै अनियमितता, नातावाद, कृपावाद र भ्रष्टाचार घट्नुको सट्टा भन्नु संस्थागत हुँदै

अग्लेस

● चन्द्रबहादुर बस्याल

गयो। २०५१ पछिका वर्षहरूमा त राज्यका साधनस्रोतको दोहन, हिनामिना र दुरुपयोगमा राजनीतिक प्रतिस्पर्धा नै देखिन थाल्यो। १० वर्षे सशस्त्र विद्रोह सञ्चालन गरेको तत्कालीन माओवादी जब मूलधारको राजनीतिमा आयो, उसले पनि भ्रष्टाचारमुक्त राजनीतिक

अभ्यास स्थापित गर्न सकेन। संसद स्वयं भ्रष्टाचार र कुशासनविरुद्ध सशक्त आवाज उठाउने थलो बन्न नसक्नु लोकतन्त्रकै कमजोरीका रूपमा देखियो।

गठबन्धन राजनीतिक अभ्यासले समस्यालाई भन्नु जटिल बनाएको छ। सत्ताको भागवण्डा र शक्ति सन्तुलनको नाममा राज्य दोहनमा सानाठूला सबै दल संलग्न हुँदा जनतामा निराशा र आक्रोश बढ्नु स्वाभाविक हो। राजनीतिक अस्थिरता, नीति असंगति र सत्ता स्वार्थले दुई तिहाइको सरकारसमेत धराशायी हुनु यसैको परिणाम हो। पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल निर्माणमा देखिएको अनियमितता प्रकरणले भ्रष्टाचारको जालो कति गहिरा र मजबुत छ भन्ने स्पष्ट देखायो। यस्ता ठूला परियोजनामा भएको भ्रष्टाचारले राज्यको आर्थिक क्षति मात्र होइन, अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा देशको छविमा समेत नकारात्मक असर पाउँछ।

नक्कली भुटानी शरणार्थी प्रकरण, भिजिट भिसा प्रकरण, नेपाल ट्रस्टको जग्गा भाडा विवादजस्ता घटनाहरू निष्पक्ष, स्वतन्त्र र प्रमाणका लागि परीक्षा हुन्। यस्ता प्रकरणलाई राजनीतिक दबाव वा शक्ति सन्तुलनको नाममा अलपत्र पारिए भ्रष्टाचार नियन्त्रणको प्रयासमाथि नै प्रश्न उठ्छ। विगतकै सानालाई कारवाही गर्ने र ठूलालाई उन्मुक्ति दिने प्रवृत्ति दोहोरिनु हुँदैन। भ्रष्टाचारमा संलग्न जो-कोही, जुनसुकै पद वा हैसियतको भए पनि कानूनको दायरामा आउनुपर्छ।

महालेखाले हरेक वर्ष सार्वजनिक गर्ने प्रतिवेदनहरू हेर्दा, अनियमितता र बेरुजुको अवस्था सुधारिनुको सट्टा फर्ने बढ्दै गएको देखिन्छ। अबै रूपाय बराबरको बेरुजु बर्सिँ थपिनु सामान्य घटनाजस्तै भइसकेको छ।

भ्रष्टाचार पैसा लेनदेनमा मात्र सीमित हुँदैन। अख्तियारको दुरुपयोग गर्नु, भ्रष्टाचारीलाई संरक्षण गर्नु र कानुनी प्रक्रियालाई प्रभावित पार्नु पनि भ्रष्टाचारकै रूप हुन्। त्यसैले कार्यकारी, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका जस्ता संवैधानिक अंगहरू स्वयं जवाफदेही र पारदर्शी हुनु अपरिहार्य छ। अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, महालेखा परीक्षकको कार्यालय र न्यायालयजस्ता संस्थाहरूमा स्वतन्त्रता, निष्पक्षता र व्यावसायिकता सुनिश्चित नगरी भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्भव छैन। नेपाल प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरो जस्ता निकायको अनुभव र क्षमतालाई राजनीतिक हस्तक्षेपबाट मुक्त गरी प्रयोग गर्न सकियो भने अनुसन्धान प्रक्रिया अझ प्रभावकारी हुन सक्छ। भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने निकायहरूलाई केवल कानुनी अधिकार मात्र होइन, नैतिक बल र जनसमर्थन पनि आवश्यक हुन्छ। जब राज्य संयन्त्र, नीति र कानूनहरू इमानदार रूपमा सक्रिय हुन्छन्, तब मात्र भ्रष्टाचारमुक्त समाजको आधार तयार हुन्छ।

भ्रष्टाचार नियन्त्रण राज्यको मात्र होइन, नागरिक समाज, सञ्चार माध्यम र आम नागरिकको साथ दायित्व हो। इतिहास, वर्तमानको अवस्था र अन्तर्राष्ट्रिय अनुभवले प्रस्ट्याएको छ कडा कानून, प्रभावकारी कार्यान्वयन र निरन्तर जनदबाब बिना भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्भव छैन। यदि यी सबै पक्ष एकै दिशामा अग्र बढ्न सके, नेपाल पनि क्रमशः भ्रष्टाचारबाट मुक्त, सुशासित र न्यायपूर्ण राज्यतर्फ अग्रसर हुन सक्छ।

इतिहासमा आज

२५ डिसेम्बर १९८९ मा रोमानियाका पदच्युत राष्ट्रपति निकोले चाउसेस्कु र उनकी श्रीमती एलेनालाई मृत्युदण्डको सजाय सुनाइएको थियो र साक्षित मुद्दा पछि मृत्युदण्ड दिइएको थियो।

२५ डिसेम्बर १९९१ मा मिखाइल गोर्बाचेमले सोभियत संघको राष्ट्रपति पदबाट राजीनामा दिएका थिए। जसको भोलिपल्ट संघ आफैँ विघटन भएको थियो।

२५ डिसेम्बर २०१९ मा फिलिपिन्समा फानफोन आँधीका कारण २० जनाको मृत्यु भएको थियो भने हजारौँ घरबारविहीन भएका थिए।

२५ डिसेम्बर २०२४ मा अजरबैजान एयरलाइन्सको उडान ८२४३ काजाकिस्तानको अक्ताउमा दुर्घटनाग्रस्त भएको थियो, जसमा ३८ जना यात्रुको मृत्यु भएको थियो।

कानुनी राजको खोजी

विचार

● नबराज न्यौपाने

सार्वजनिक जीवनमा देखिने रवाफ र आडम्बरले होइन, जिम्मेवार जवाफ र उत्तरदायित्वले समाज अघि बढ्छ। उत्तेजनाले क्षणिक प्रभाव पार्न सक्छ, तर दीर्घकालीन समाधान विवेकपूर्ण तर्कले मात्र सम्भव हुन्छ।

आजको समाजमा बहस, विमर्श र निर्णय प्रक्रियामा देखिँदै आएको एक गम्भीर समस्या भनेको रवाफ, उत्तेजना र कमजोर हुँदै गएको नैतिकता हो। रवाफ र जवाफ उस्तै भयो भने त्यहाँ संवादको सट्टा टकरावको संकेत देखिन्छ। जवाफ विवेकबाट होइन, उत्तेजनाबाट निर्देशित हुन थाल्यो भने सत्य ओभरलेमा पर्छ र निष्कर्ष न्यायपूर्ण हुँदैन। दुर्भाग्यवश, हाम्रो समाज यस्तै दिशातर्फ उन्मुख हुँदै गएको अनुभूति सर्वत्र छ, जुन कानुनी राजका लागि गम्भीर चुनौती हो। हामी प्रायः कानुनी राजको कुरा गर्नुका साथ गड्डी। भाषण, सभा, सामाजिक सञ्जाल र सार्वजनिक मञ्चहरूमा कानुनी राज लोकतन्त्रको आधारस्तम्भ भएको दाबी गरिन्छ। तर व्यवहारमा हेर्दा कानूनभन्दा भावनालाई, तर्कभन्दा उग्र बोलीलाई र सत्यभन्दा भीडको तालीलाई प्राथमिकता दिने प्रवृत्ति बलियो बन्दै गएको छ। जब निर्णय लोकप्रियताको आधारमा हुन थाल्छ, तब कानूनको मूल्य घट्छ। यस्तो प्रवृत्ति स्वयं कानुनी राजको मर्मविपरीत हो।

कानुनी राजको मूल अर्थ सबै नागरिक कानूनअगाडि समान हुनु हो। कोही शक्तिशाली, प्रभावशाली वा लोकप्रिय हुँदा उसलाई कानूनभन्दा माथि राख्न

मिल्दैन। तर आजको वास्तविकतामा प्रभावशाली व्यक्तिका लागि कानून लचिलो र सामान्य नागरिकका लागि कठोर देखिने अवस्था बढ्दै गएको छ। यही दोहोरो मापदण्डले राज्यप्रति नागरिकको विश्वास कमजोर बनाइरहेको छ। नागरिकले कानूनलाई न्यायको औजार होइन, दमनको माध्यमका रूपमा हेर्न थाले भने कानुनी राज खोक्रो नारामा सीमित हुन्छ।

आज सार्वजनिक बहसको स्तर पनि चिन्ताजनक बन्दै गएको छ। फरक विचार राख्नेहरूलाई सुन्ने संस्कार कमजोर हुँदै गएको छ। असहमति राख्नु लोकतन्त्रको आत्मा हो, तर हाम्रो समाजमा असहमतिको उत्तर तर्क होइन, आक्रोश र दबाव बन्न थालेको छ। जब विचारको प्रतिस्पर्धा उत्तेजनाको भीडले प्रतिस्थापन गर्छ, तब सत्यभन्दा आवाज ठूलो हुनेहरूको जित हुन्छ। यस्तो अवस्थामा कानुनी राज मात्र होइन, लोकतान्त्रिक संस्कार नै संकटमा पर्छ।

यस सन्दर्भमा नैतिकताको प्रश्न अझ गम्भीर देखिन्छ। हामीले विद्यालय तहदेखि नैतिक शिक्षा त पढ्यौँ, तर व्यवहारमा ती मूल्यहरू क्रमशः हराउँदै गएका छन्। स्वार्थ, लोभ र क्षणिक फाइदाले सत्य, इमानदारी र उत्तरदायित्वलाई पछाडि धकेलेको छ। जब नैतिकता कमजोर हुन्छ, तब कानूनको कार्यान्वयन

पनि कमजोर हुन्छ। किनभने नैतिकता बिना कानून केवल कागजी नियमको संग्रह मात्र बन्छ, जसको पालना डरले गरिन्छ, आस्थाले होइन।

आजको समाजलाई कानूनप्रतिको चेतना र बुझाइ अत्यन्त आवश्यक छ। कानून के हो, किन आवश्यक छ र यसको पालना नगर्दा समाजमा कस्तो असर पर्छ भन्नेबारे नागरिक सचेत हुनु अनिवार्य छ। उत्तेजनामा बहकिनु भन्दा विवेक प्रयोग गर्ने, लोकप्रिय नाराको पछि लाग्नु भन्दा सत्यको पक्ष लिन सक्ने चेतनशील समाज नै कानुनी राजको बलियो आधार हो। कानूनप्रतिको सम्मान केवल अदालत र प्रहरीबाट होइन, नागरिकको व्यवहारबाट देखिनुपर्छ।

सार्वजनिक जीवनमा देखिने रवाफ र आडम्बरले होइन, जिम्मेवार जवाफ र उत्तरदायित्वले समाज अघि बढ्छ। उत्तेजनले क्षणिक प्रभाव पार्न सक्छ, तर दीर्घकालीन समाधान विवेकपूर्ण तर्कले मात्र सम्भव हुन्छ। यदि हामीले आजै कानुनी राज, नैतिकता र सामाजिक चेतनाबीच सन्तुलन कायम गर्न सकेनौँ भने कानुनी राज भाषण, लेख र नारामा मात्र सीमित रहनेछ। न्यायपूर्ण, सभ्य र विश्वासयोग्य समाज निर्माणका लागि अब गम्भीर आत्ममन्थन अपरिहार्य भइसकेको छ।

सामाजिक सञ्जाल

हरि रोका

'पाँच महिनामा थपियो सवा खर्ब सार्वजनिक ऋण, पौने ८ खर्बको आयात हुँदा सवा खर्बको निर्यात', वैकैहरूमा पैसा थुपेको थुप्रेइ, गाउँमा मिटरव्याजीले बसाई हिँडाइरहेछन्। खेत बाँफिदै छन्, मानव बेचबिखन जारी छ। राजनीतिज्ञ सत्ता-युद्धमा छन्। यीसँग रूपान्तरणको कुनै कार्यक्रम छैन। जनता जनार्दन! सोचौँ एकपटक।

विधा भण्डारी असाधारण नेतृत्व क्षमता र उच्च राजनीतिक चेतका कारण दुई कार्यकाल राष्ट्रपति हुन पाएको मान्छे होइन, धमलासँग हालै उनले व्यक्त गरेको धारणाले उनी खासमा राष्ट्रपति हुन लगेको मान्छे नै होइनन् भन्ने लाग्यो। उनीमार्फत एमाले कब्जा गर्ने पुकडाको मनसुवा नपुगेको चाहिँ पक्के हो!

चन्द्र बहादुर

हामीले बदल्न खोजेको राज्यको प्रवृत्ति! 'म' वाट 'हामी'! चाहेको संविधान संशोधनमार्फत समाधान। माध्यम-संवाद, पारदर्शिता र सहकार्य। आजको आवश्यकता विचारप्रतिको विश्वास, जहाँ विश्वासलाई विश्वास चाहिँदैन! अन्ततः जनताको निर्णय! कार्यान्वयन र इमानदार इच्छाशक्ति भएको नेतृत्व!

छँदखाँदाको हेट्टौडा सहर 'भन्नावशेष' बनेको छ। सडक विस्तारको नाममा सडकका दुवैतर्फका घर भत्काइएका छन्। मूल सडक र बजारलाई हानी नोक्सानी नगरी सुगम यातायातका लागि वैकल्पिक सडक पनि त निर्माण गर्न सकिन्थ्यो। त्यसो नगरेर यस्तो धुनुधुकाई काम किन गरेको होला सरकारले?

किशोर नेपाल

गायकद्वय बुद्धिराम शर्मा र अरुण सुनार कतारमा सम्मानित

वित्तु शर्मा पौडेल/मध्याह्निक

सांगीतिक प्रस्तुति दिन कतार आएका गायकद्वय बुद्धिराम शर्मा र अरुण सुनार सम्मानित भएका छन्।

कार्यक्रमको समापन गर्दै सभाध्यक्ष विकले गण्डकी प्रदेशभित्रका खेलाडी, कलाकार या साहित्यकार कतार भ्रमणमा रहेका परिषद्ले स्नेह मिलन तथा सम्मान गर्ने गरेको इतिहास रहेको र आफ्नो कार्यकालभरि रहने स्पष्ट पारे।

परिषद्का अध्यक्ष नन्दलाल विक (अजय)को सभाध्यक्षता तथा संस्थापक अध्यक्ष आशुबहादुर गुरुङको प्रमुख अतिथ्यतामा सम्पन्न सम्मान कार्यक्रममा बोल्दै गायक शर्माले लोक गीतको मूलमाटो गण्डकी प्रदेश रहेको बताए।

उनले पछिल्लो प्रविधिलाई लक्षित गर्दै अहिले गायक तथा कलाकार बन्न सहज देखिए पनि राम्रो शब्द लेख्न नजान्ने, उत्कृष्ट आवाज (राज) परियारको स्वरको उदाहरण दिँदै र लय सिर्जना गर्न सक्ने क्षमता नभएका व्यक्ति कलाकारितामा प्रवेश गर्न सुझावसमेत दिए।

उनले सबै गीतको लयले सर्जकको मुटु नछोएसम्म दर्शकको मुटु नछुने बताए। आफ्ना जीवनकालका उत्तराचढाव उपस्थितमाफ्क साफ्फा गर्दै शर्माले उनका केही कालजयी गीतका टुक्रा समेत गाएर सुनाएका थिए।

सम्मान ग्रहणपछि बोल्दै अर्का युवा गायक सुनारले कार्यक्रम आयोजना गर्दा युनिटी पनि देखिने र आफू जस्तै नयाँ कलाकारले ठाउँ पनि पाउने हुँदा कार्यक्रमका आयोजकलाई धन्यवाद ज्ञापन गरे।

कार्यक्रममा परिषद्का वरिष्ठ उपाध्यक्ष रोशन अर्यालले स्वागत मन्तव्य राखेका थिए भने विभिन्न वक्ताहरूले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए। महासचिव मनप्रसाद राना मगरले सहजीकरण गरेको कार्यक्रममा बोल्दै प्रमुख अतिथि गुरुङले कलाकारद्वयको सांगीतिक यात्रामा थप सफलताको शुभकामना दिए।

मोटोसाइकल हराएको सूचना
मिति २०८२/०९/१३ गते ६:१५ बजेको समयमा काठमाडौं जिल्ला का.म.पा.वडा नं. १३ काँगाँमाटोमा पाकिङ गरि राखेको नु.प्र.०९-००९ प ४३०० नम्बरको रातो कालो रङको एन.एस. २०० CC पल्जर मोटोसाइकल हराएकोले फेला पार्नुहुने महानुभावले नाजिकको प्रहरी कार्यालय वा निम्न ठेगानामा खबर गरिनुहोला।

सवारी धनी: हुलास फिन्सर्भ हावर पब्लि लि.
व्यक्ति नाम: सुरज के सी
व्यक्ति नं.: MD2A36FX38CH98494
इन्जिन नं.: JLCXSH91098
सम्पर्क: ८८६५५४८०६

SAUDIA ROJGAR SALAD HOUSE FOUNDATION. Recruitment table with columns for job type, quantity, and salary.

Kuwait ma rojgar Beauty Pharm General Trading Co. W.L.L. Recruitment table for various technical and non-technical roles.

SAUDIA ROJGAR ROSS AL-GADE CO. Recruitment table for heavy truck drivers and other roles.

Katar ma rojgar INTRALINK TRADING AND CONTRACTING Recruitment table for masons, clerks, and laborers.

UAE ma rojgar Company Name : We One Recruitment table for cleaner and female cleaner roles.

SAUDIA ROJGAR AMER SALEM AL-MAHRI FOUNDATION Recruitment table for car driver and trailer/heavy driver roles.

TRIVENI OVERSEAS CONCERN PVT.LTD Recruitment table for various roles.

नेपाल सरकार शहरी विकास मन्त्रालय स्थानीय पूर्वाधार विकास विभाग स्थानीय पूर्वाधार विकास आयोजना कार्यालय

आर्थिक प्रस्ताव खोल्ने सम्बन्धी सूचना
(प्रकाशित मिति: २०८२/०९/१०)
यस कार्यालयबाट मिति २०८२/०९/२२ गते (7th September, 2025) नेपाल समाचारपत्र राष्ट्रिय दैनिकमा प्रकाशित Construction/ Upgrading of the Road Projects (40 contract packages) within Bagmati Province का लागि बोलपत्रको सूचना बमोजिम रिटपूर्वक दर्ता हुन आएका बोलपत्रहरू खोली प्राविधिक प्रस्ताव मूल्याङ्कन गर्दा तपसिल बमोजिमको बोलपत्र सारभूत रूपमा प्रभावग्राही भएकोले सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ३१(ज) को उपनियम ५ बमोजिम मिति २०८२/०९/१० गते दिनको १:०० बजे यस कार्यालयमा आर्थिक प्रस्ताव खोल्ने भएको हुँदा सम्पूर्ण सम्बन्धित बोलपत्रदाताहरूलाई जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

Main table listing 32 bid items with columns for item number, location, and technical specifications.

पुनश्च: माथि उल्लेखित सम्पूर्ण ठेक्काहरूको प्राविधिक प्रस्तावमा छनौट भएका प्रत्येक बोलपत्रदाताले ITB 18.2 बमोजिम Bid Validity Period कम्तीमा मिति २०८२/११/०८ गतेसम्म र Bid Security Validity Period कम्तीमा मिति २०८२/१२/०८ गतेसम्म कायम हुने गरी मिति २०८२/०९/१६ गते भित्र यस कार्यालयमा पेश गर्नुहुन जानकारी गराइन्छ।

राजदेवी नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय राजदेवी, रौतहट

आर्थिक प्रस्ताव खोल्ने सम्बन्धी सूचना
(सूचना प्रकाशन मिति २०८२/०९/१०)
यस राजदेवी नगरपालिकाबाट मिति २०८२/०९/०९ गतेको नेपाल समाचारपत्र राष्ट्रिय दैनिकमा प्रकाशित ई-विडिंग मार्फत बोलपत्र अहवान सम्बन्धी सूचना अनुसार रिटपूर्वक म्याद भित्र www.bolpatra.gov.np/egg मा दर्ता हुन आएका बोलपत्रहरू मध्ये सारभूतरूपमा प्रभावग्राही तपसिल बमोजिमका बोलपत्रदाताहरूको प्राविधिक प्रस्ताव छनौट भएकोले सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६४ को नियम ३१ (ड) उपनियम ५ अनुसार आर्थिक प्रस्ताव खोली मूल्यांकन प्रयोजनार्थ सम्बन्धित बोलपत्रदाताहरूलाई उपास्थितिको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

Table with 3 columns: S.N., Bid No., and Bidder Name/Details.

‘मौद्रिक नीतिभन्दा वित्त नीतिमा समस्या’

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, ९ पुस

आर्थिक सुस्तता, सुस्त पुँजीगत खर्च, बढ्दो व्यापार घाटा, कमजोर संस्थागत क्षमता जस्ता समस्याले अर्थतन्त्रमा देखिएको दबावको समाधान मौद्रिक उपकरणले मात्र सम्भव नहुने जानकारहरूले बताएका छन्। वित्त नीति सुधार, सरकारी पुँजीगत खर्चको प्रभावकारिता र ठोस सुधार कार्यक्रम लागू नगरेसम्म अपेक्षित परिणाम नआउने धारणा विज्ञहरूले व्यक्त गरेका हुन्।

नेपाल राष्ट्र बैंकले बुधवार आयोजना गरेको ‘आर्थिक तथा वित्तीय स्थिति र मौद्रिक नीतिको कार्यदिशा’ विषयक अन्तरक्रियामा राष्ट्र बैंकका गभर्नर प्राडा विश्वनाथ पौडेलले विश्वभर व्यापार घाटा पेशिलो मुद्दाका रूपमा देखिएको उल्लेख गर्दै नेपालको विकास यात्रा संरचनागत हिसाबले कमजोर हुँदै गएको बताए। ‘अर्थतन्त्रको आधार कृषि क्षेत्रबाट औद्योगिक हुँदै सेवातर्फ जानुपर्ने हो तर नेपालमा कृषि क्षेत्रबाट सिधै सेवा क्षेत्रमा उर्फ्रिदा समस्या जटिल बन्थ्यो,’ उनले भने। पूर्वाधार निर्माणका लागि आवश्यक संस्थागत क्षमता कमजोर भएकाले खर्च विनियोजन भए पनि कार्यान्वयन कमजोर भएको पौडेलको मूल्यांकन थियो।

विकास निर्माणका काममा लगानी र ठेकेदार जो भए पनि नतिजा राम्रो आउनुपर्नेमा उहाँले जोड दिए। पैसाको सदुपयोग भएको छैन, थुप्रिए बसेको छ, विकासमा हामीलाई नतिजा चाहिएको हो, गभर्नर पौडेलले भने। त्रिभुवन विश्वविद्यालयका सहप्राध्यापक रमेशचन्द्र पौडेलले कमजोर आर्थिक वृद्धिदर र बढ्दो व्यापार घाटा अहिलेको मुख्य चुनौती रहेको बताउँदै नेपालमा पटकपटक राजनीतिक परिवर्तन भए पनि आर्थिक परिवर्तन हुन नसकेको बताए। ‘राजनीतिक परिवर्तन भइरहेदा आर्थिक समृद्धि सधैं ओफेल्नमा रह्यो,’ उनको टिप्पणी थियो।

नितिभन्दा वित्त नीतिमा ठूलो समस्या छ। ‘मौद्रिक पाटो तुलनात्मक रूपमा सुधार हुँदै छ तर वित्त नीतिको पाटो सुधार हुन सकेन, न पुँजी पलायन रोकियो, न प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी पर्याप्त आयो।’ उनले दोस्रो चरणको आर्थिक सुधारका रूपमा संस्थागत क्षमता विकासलाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने, मूल्य अभिवृद्धि कर (भ्याट)मा बहुदरको आवश्यकता औल्याए। राष्ट्रिय योजना आयोगका पूर्वउपाध्यक्ष पृथ्वीराज लिगलले बैंकमा खराब कर्जा बढेको, निजी क्षेत्र ऋण लिन अनिच्छुक र बैंकहरू पनि ऋण प्रवाहमा अनिच्छुक देखिएको बताए।

‘कमजोर पुँजी सिर्जना भइरहेको अवस्थामा साठे २ प्रतिशतभन्दा बढी आर्थिक वृद्धि सम्भाव्य छैन,’ उनको दावी थियो।

लिगलले भारतसँगको स्थिर विनिमयदर पुनरावलोकनको आवश्यकता रहेको उल्लेख गर्दै भने, ‘स्थिर विनिमय दरका कारण उत्पादनभन्दा कारोबार (ट्रेडिङ) बढी आकर्षक भयो। निजी क्षेत्र उद्योगभन्दा व्यापारमा केन्द्रित भयो।’ उनका अनुसार यसले मूल्य नियन्त्रण र स्वतन्त्र मौद्रिक उपाय अवलम्बन गर्ने ठाउँ पनि संकुचित बनाएको छ।

कार्यक्रममा प्राडा गोविन्द नेपालले मौद्रिक नीतिले गर्न सक्ने धेरैजसो काम गरिसकेको उल्लेख गर्दै अब वित्त नीति सुधारको केन्द्रमा ल्याउनुपर्ने बताए। त्यस्तै, अर्थविद् डा. कल्पना खनालले बजारको माग बढ्न नसक्नु अर्थतन्त्र सुस्तताको मूल कारण रहेको बताइन्। अहिले अर्थतन्त्र सुधारको अपेक्षा वित्त नीतिभन्दा मौद्रिक नीति र राष्ट्र बैंकबाट धेरै गरिन थालेको उल्लेख गर्दै उनले दुवै क्षेत्रको समन्वयमा सुधारका प्रयास थालिनुपर्ने बताइन्। कार्यक्रममा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दै नेपाल राष्ट्र बैंकका कार्यकारी निर्देशक डा. रामशरण खरेलले पछिल्ला वर्षमा अर्थतन्त्रले स्थिरता पाएको तर वृद्धि भने सुस्त बनेको बताएका थिए।

तस्बिर : दीपकलाल श्रेष्ठ/मध्यान्ह।

बाँके र बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जमा विश्वकै लोपोन्मुख पाटेबाघको अनुगमन तथा गणना कार्य बुधवारदेखि औपचारिक रूपमा सुरु गरिएको छ। गणना कार्य करिब १० दिनसम्म सञ्चालन हुनेछ। यसका लागि बाँके र बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जलाई चारवटा ब्लकमा विभाजन गरी जम्मा ९ सय १२ वटा ट्रिड कायम गरिएको छ। तीमध्ये ८ सय ३२ ट्रिडमा ४ सय ५२ वटा स्वचालित क्यामेरा जडान गरिनेछ। गणनामा ५६ जना जनशक्ति र ६ वटा हाती प्रयोग गरिनेछ।

ग्लोबल आइएमईले डिएआई-उदय परियोजनासँग सहकार्य गर्ने

काठमाडौं/मस- ग्लोबल आइएमई बैंक र डिएआई-उदय परियोजनाबीच कोशी प्रदेशका विभिन्न साना तथा लघु उद्यमहरूलाई वित्तीय पहुँचका लागि सहकार्य गर्नेसम्बन्धी समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर भएको छ।

कोशी प्रदेशमा सञ्चालित विभिन्न साना तथा लघु व्यवसायहरूलाई सहज रूपमा कर्जा प्रवाह हुने र लगानीको अभावले व्यवसाय विस्तार गर्न असमर्थ उद्यम तथा उद्यमीहरूको व्यवसाय विस्तारसँगै रोजगारी वृद्धि गर्ने उद्देश्यले बैंक र परियोजनाबीच

सहकार्य हुने भएको हो।

उक्त समझदारीपत्रमा बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सुरेन्द्रराज रेग्मी तथा परियोजनाका चिफ अफ पार्टि अरुण रानाले हस्ताक्षर गरेका छन्। सो सम्झौताअनुसार

डिएआई-उदय परियोजनाले छनोट गरेका उद्यम तथा व्यवसायहरूले ग्लोबल आइएमई बैंकको कोशी प्रदेशका सम्पूर्ण शाखा कार्यालयबाट सहज रूपमा कर्जा पाउनेछन्।

स्विट्जरल्यान्ड सरकारको द्विपक्षीय पहलस्वरूप कोशी प्रदेशको आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको प्राविधिक सहयोगमा कोशी प्रदेशका सम्पूर्ण जिल्लाहरूमा डिएआई-उदय परियोजनाले कार्य गर्दै आइरहेको छ। डिएआई-उदय परियोजनाले कोशी प्रदेशमा नवीकरणीय ऊर्जा, कृषि प्रशोधन, आइटी, पर्यटन तथा उत्पादनमूलक उद्योगलगायतका व्यवसायलाई कर्जाको उपलब्धता तथा व्यावसायिक उन्नतिको लागि वित्तीय स्रोतमा सहज वातावरण बनाइरहेको छ।

क्लब चौलानीले आइपिओ निष्कासन गर्ने

काठमाडौं/मस- क्लब चौलानी लिमिटेडले आइपिओ निष्कासन गर्ने भएको छ। क्लब चौलानी लिमिटेडले आफ्नो जारी पुँजीको २० प्रतिशतले हुन आउने रकम आइपिओका रूपमा सर्वसाधारणको लागि निष्कासन गर्न लागेको हो।

मंगलबार एक कार्यक्रमबीच कम्पनीले गरिमा क्यापिटल लिमिटेडलाई सेयर निष्कासन तथा विक्री प्रबन्धकमा नियुक्त

गरेको छ। सम्झौतापत्रमा क्लब चौलानी लिमिटेडका तर्फबाट अध्यक्ष राजेन्द्र केसी तथा गरिमा क्यापिटल लिमिटेडका तर्फबाट प्रमुख कार्यकारी

अधिकृत निर्मल भट्टराईले हस्ताक्षर गरेका थिए। २०६५ साल वैशाख २५ गते प्राइभेट लिमिटेड कम्पनीको रूपमा स्थापना भएको क्लब चौलानी

लिमिटेड २०६१ साल पुस २२ गते पब्लिक लिमिटेडमा रूपान्तरण भई सुदूरपश्चिम प्रदेशकै एक नमुना र पहिलो पाँचतारे होटलका रूपमा आफूलाई स्थापना गर्न लागेको छ।

राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक सम्मानित

काठमाडौं/मस- नेपाल क्लियरिङ हाउस लिमिटेडद्वारा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लिमिटेड दुई विधामा सम्मानित भएको छ। डिजिटल भुक्तानी र प्रविधिमैत्री बैंकिङ सेवामा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याएको भन्दै बैंकले एकसाथ दुईवटा अवार्ड प्राप्त गरेको हो।

बुधवार आयोजित नेपाल क्लियरिङ हाउसको १७औं वार्षिकोत्सव समारोहमा बैंकलाई सर्वेभन्दा बढी ‘क्युआर’ मर्चेन्ट कारोबार गर्ने र सर्वेभन्दा बढी डिजिटल सरकारी कारोबार गर्ने बैंकका रूपमा पुरस्कृत गरिएको हो। सो सम्मान बैंकका प्रमुख

कार्यकारी अधिकृत देवेन्द्रमण खनालले ग्रहण गरेका थिए। राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकले भविष्यमा पनि डिजिटल बैंकिङ प्रवर्धन, सुरक्षित तथा प्रभावकारी भुक्तानी प्रणालीको विस्तार र ग्राहक-केन्द्रित सेवामा थप प्रतिबद्ध भएर अघि बढ्ने जनाएको छ।

Invitation for Bids

Aandhikhola Rural Municipality Office Of Rural Municipal Executive Krishi, Syangja Gandaki Province, Nepal

Invitation for Bids for the Pradhumna Paneru Ma Vi Hostel Building Construction

Contract Identification No:- ANDH-W-NCB-PH-11-2082-83

Date of publication: 25 December 2025

- The Aandhikhola Rural Municipality, Office of Rural Municipal Executive Krishi Syangja invites electronic bids from eligible bidders under National Competitive Bidding procedures.

Contract ID	Description and Location Of Work	Approved Estimated Amount (Without VAT, PS & Contingencies) Nrs.	Bid Document Fee(Nrs)	Bid Security Amount (Nrs)	Bid Validity Security Period
ANDH-W-NCB-PH-11-2082-83	Pradhumna Paneru Ma Vi Hostel Building Construction	NA	5000	685,000.00	120 Days

- Information to deposit the cost of Bidding Document and bid bond in bank:

Office Name	Aandhikhola Rural Municipality, Krishi, Syangja	Last Date Of Submission	Pre Bid Meeting
Name of Bank	NIC Asia Bank Ltd, Krishi Branch	25 January 2026, 12.00 hrs	8 January 2026, 13.00 hrs
Dharautti Account no:	N4CA052540052402 Dharautti (ga-3)		
Rajaswa Sirsak No:	2342050028676002 Revenue Heading Ga-1.1		

- Bidder can only bid electronically through e-procurement section of PPMo's Website <http://www.bolpatra.gov.np/egp>.
- Online bids must be valid for a period of 90 days for tenders counting from the day of bid opening and must be accompanied by bid security which shall be valid for minimum 30 days beyond the bid validity period.
- Eligible Bidders may obtain detail information by inspecting the bidding Documents at the Office of Rural Municipal Executive, Aandhikhola Rural Municipality, Krishi, Syangja or From Website: www.aandhikhola.gov.np or may visit PPMo website: www.bolpatra.gov.np/egp.

Chief Administrative Officer

गुलरिया नगरपालिका नगरपालिकाको कार्यालय गुलरिया बर्दिया

बोलपत्र स्वीकृतीको लागि छनोट गर्ने आश्रयको सूचना

(प्रकाशित मिति : २०८२/०५/१० गते)

यस कार्यालयको मिति २०८२/०५/०४ गते कान्तिपुर राष्ट्रिय दैनिकमा र PPMo को website: www.bolpatra.gov.np/egp मा प्रकाशित सूचना अनुसार दर्ता हुन आएका बोलपत्रहरूको प्राविधिक मुल्याङ्कन गरी मिति २०८२/०९/०२ गतेको सौर्य दैनिक पत्रिकामा आर्थिक प्रस्ताव खोल्ने सूचना प्रकाशित भई यस कार्यालयको मिति २०८२/०९/०९ को निर्णयबाट तपशिल बमोजिमको बोलपत्रदाताहरूको बोलपत्र न्यूनतम मुल्याङ्कित सारभूत रूपमा प्रभावग्राही भई स्वीकृतको लागि छनोट भएकाले सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २७ को उपदफा २ को प्रयोजनार्थ सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

क्र.सं.	ठेक्का नं.	ठेक्का विवरण	निर्माण व्यवसायीको नाम र ठेगाना	भ्याट र पि.एस. वाहेकको कबोल रु.	भ्याट र पि.एस. सहितको कबोल मूल्य रु.
1	MG/W/NCB/GNP/01/2082/83	Baniya tole durgamandir dekhi uttar tarfa sarjukkholma causeway nirman, Tejendra sigdel ko ghar dekhi uattar tatha paschim ramesh paudel ko ghar hudai suhelwa sadak niskane bato kalo patre & ward no.12 duddha samudaik ban bata bhaisahi jane sadak kalopatre nirman, ward no.5 ring road bata tharu sangralay hudai nadi samma pani nikash nali nirman.	Shree lali gurans nirman sewa. Gulariya Bardiya	17,25,865.1	1,98,02,275.74

Chief Administrative Officer